

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६९८१५४००,
९८४१५५२१७, ९८४१२४६२६९
marketing2prabhav@gmail.com

वर्ष ११ अंक ३३४ काठमाडौं आइतबार, १७ चैत २०८१ Prabhav National Daily Sunday, March 30, 2025 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

पत्रकार र सञ्चारगृहमाथिको आक्रामणविरुद्ध आन्दोलन

शनिवार माइतीघर मण्डलमा आयोजित विरोधसभामा सहभागी पत्रकारहरू ।
तस्विर: रासस

- तीनकुने घटनाको भर्त्सना गर्दै देशव्यापी विरोध प्रदर्शन
- मृतक पत्रकार रजकलाई न्याय दिलाउन महासंघ प्रतिबद्ध
- आज कार्यस्थलमा कालोपट्टी बाँधेर काम गर्न महासंघको आह्वान

शुक्रबारको घटनामा क्षति पुऱ्याइएका सञ्चारगृहको अनुगमन, घाइते सञ्चारकर्मी र हराएका सञ्चार सामग्रीको विवरण संकलन गर्ने, आइतबार कार्यस्थलमा कालोपट्टी बाँधेर काम गर्न सबै सञ्चारकर्मीलाई आह्वान गर्ने निर्णय गरेको छ ।

बैठकपछि जारी विज्ञापितमा महासंघले घटनाका सम्बन्धमा सोमवार केन्द्रीय समिति, प्रदेश समिति र शाखामार्फत सरकारलाई जापनपत्र बुझाउने र मंगलबार सरोकारवाला संगठनसँग छलफल गर्ने निर्णय गरेको जनाएको छ ।

समाचार संकलनका क्रममा ज्यान गुमाएका पत्रकार सुरेश रजक कार्यरत सञ्चारगृह र उनको परिवारसँग छलफल गरी प्रतिवेदन तयार पार्न उपाध्यक्ष उमिदप्रसाद बागचन्द्रको नेतृत्वमा समिति पनि गठन गरेको जनाइएको छ ।

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल पत्रकार महासंघले शुक्रबार राजावादी आन्दोलनका क्रममा पत्रकारको हत्या तथा सञ्चारगृहमाथि भएको आक्रामणको भर्त्सना गर्दै विरोध प्रकट गरेको छ । महासंघको शनिवार बसेको उपलब्ध केन्द्रीय समितिको आकस्मिक बैठकले

क्रमशः पृष्ठ २ मा

दलहरूको ठहर

‘हिंसा भड्काउन ज्ञानेन्द्र जिम्मेवार’

- कांग्रेस, एमाले, माओवादी केन्द्र, रास्वपा, एकीकृत समाजवादीलगायत दलको निष्कर्ष- शुक्रबारको घटनामा ज्ञानेन्द्र शाह जिम्मेवार
- ज्ञानेन्द्रलाई कारवाही गर्नुपर्ने गणतन्त्र पक्षधर दलहरूको सरकारसँग माग
- ज्ञानेन्द्रलाई पक्राउ गर्न हत्यासट्याग ‘अरेस्ट ज्ञानेन्द्र’
- ज्ञानेन्द्रलाई बदनाम नगर्न माग गर्दै पक्राउ गरेर देखाउन चुनौती
- ज्ञानेन्द्रलाई पक्राउ गरेर देखाइदिने राप्रपा अध्यक्ष लिङ्देनको चेतावनी

जेठी योत्ञन

काठमाडौं- गणतन्त्र पक्षधर राजनीतिक दलहरूले पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहलाई राजसंस्था पक्षधरहरूले गरेको हिंसात्मक प्रदर्शनका लागि जिम्मेवार ठहर गरेका छन् । नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, नेकपा माओवादी केन्द्र, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, एकीकृत समाजवादीलगायत राजनीतिक दलले शुक्रबारको हिंसात्मक प्रदर्शनमा ज्ञानेन्द्रको भूमिका देखिएको र उनकै योजनाअनुसार प्रदर्शन भएको जनाएका छन् । सोहीकारण हिंसात्मक घटनामा भएको मानवीय र भौतिक क्षतिमा उनैलाई जिम्मेवार बनाउनुपर्ने बताएका हुन् ।

कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाको निवास बृहतीलकण्ठमा शनिवार बसेको कांग्रेसको पदाधिकारी तथा पूर्वपदाधिकारीको बैठकले आन्दोलन गर्ने समिति ज्ञानेन्द्रले नै बनाएको दावीसहित सम्पूर्ण

‘अरेस्ट ज्ञानेन्द्र’ अभियान

शनिवार विहानैदेखि सामाजिक सञ्जालमा ज्ञानेन्द्र शाहलाई पक्राउ गरेर कारवाहीको दायरामा ल्याउन माग गर्दै हत्यासट्याग ‘अरेस्ट ज्ञानेन्द्र’ अभियान चलेको छ । गणतन्त्रपक्षधरले शुक्रबार राजसंस्था पुनर्स्थापनाको माग गर्दै काठमाडौंमा प्रदर्शनका नाममा भएका अराजक गतिविधि र लुटपाटका लागि ज्ञानेन्द्रलाई दोषी ठहर्याई कारवाहीको दायरामा ल्याउन उक्त अभियान चलाएका हुन् । ज्ञानेन्द्रले यसअघि ७ फागुनमा पनि ‘बेला आयो, अब सहयोग गर्नुहोस्’ भन्दै आह्वान गरेका थिए ।

घटनाको जिम्मा उनले लिनुपर्ने निष्कर्ष निकालेको प्रवक्ता डा. प्रकाशशरण महतले प्रभावलाई जानकारी दिए । उनले भने, ‘अराजक अवस्था देखाइयो । त्यसमा समीक्षा गरेर घटनालाई गम्भीर भन्दै भर्त्सना गरेका छौं । निरंकुश शासनतर्फ लैजाने मनसायका साथ योजना बनाइएको छ । जहाँ-जहाँ आक्रमण गर्ने हो योजनाका साथ भएको छ, अन्य कसै घाइते भएका छन् । यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी पूर्वराजाले लिनुपर्छ । समिति गठन उनले नै गरेका हुन् ।’

प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले शुक्रबारको घटना पछाडि ज्ञानेन्द्र नै रहेको दावी गरेका छन् । उनले ज्ञानेन्द्रलाई छाडा छोड्न नहुने पनि बताए । ‘यही नै समय हो सरकारले कडा कदम चालोस् ।’

क्रमशः पृष्ठ २ मा

ज्ञानेन्द्रलाई बदनाम नगर्नु : राप्रपा

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)का अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रलाई पक्राउ गरेर देखाउन सरकारलाई चुनौती दिएका छन् । ‘राजाको नाम लिएपछि चुनाव जित्न सजिलो हुन्छ भनेर राजा चाहिन्छ, भनेको होइन । त्यसकारणले राजा जसले बोके पनि हुन्छ, जसले ल्याए पनि हुन्छ भनेर हामीले वास्वकार भनिरहेका छौं र हामीले कुनै व्यक्तिगत फाइदा र व्यक्तित्व विकासको प्रयोजनका लागि राजसंस्था चाहिन्छ, भनेको होइन,’ उनले भने ।

ज्ञानेन्द्रको सुरक्षार्थ खटिएका सशस्त्रको सेट नै फेरियो

काठमाडौं (प्रस)- पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रको सुरक्षार्थ खटिएको सशस्त्र प्रहरी बलको सेट परिवर्तन गरिएको छ । प्रहरी नायब उपरीक्षक (डिएसपी) जगदिश हमाल नेतृत्वको सुरक्षा टिमलाई फिर्ता बोलाइएको हो । अर्को नयाँ टोली ज्ञानेन्द्रको सुरक्षार्थ परिचालन गरिएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ । मन्त्रालयका अनुसार नयाँ टोली सशस्त्रका डिएसपी प्रमोद पाठकको नेतृत्वमा परिचालन गरिएको छ ।

भिभिआइपी सुरक्षा कार्यविधिअनुसार ज्ञानेन्द्रले सशस्त्र प्रहरी बलको पछुवा गाडीसहित १५ जना र नेपाल प्रहरीका दुई जना सुरक्षाकर्मी पाउने गरेका छन् । शुक्रबार तीनकुनेमा भएको हिंसात्मक आन्दोलनमा मुख्य जिम्मेवार ठहर गर्दै उनीमाथि कारवाही तयारी अगाडि बढाइएको छ । सरकारले उनको राहदानी रद्द गर्ने प्रक्रियासमेत अगाडि बढाइसकेको स्रोतले बताएको छ ।

काठमाडौंमा बोलाइयो थप प्रहरी

तीनकुने हिंसापछि नेपाल प्रहरीका महानिरीक्षक दीपक थापाले शान्ति सुव्यवस्था कायम राख्न र जनताको जीउधनको सुरक्षा गर्नु नेपाल प्रहरी प्रतिबद्ध भएको बताएका छन् ।

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

अभिमुखीकरण तालिमका लागि छुट्याइयो छ वटा देशगत समूह

एउटा व्यवसायीले बढीमा दुई समूहमा तालिम सञ्चालन पाइने

दुईवटा क्लस्टर दिन ‘चलखेल’ भएकै अभिमुखीकरण व्यवसायी महासंघको आरोप

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वैदेशिक रोजगार विभागले वैदेशिक रोजगारीमा जानुपूर्व दिइने पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्न छुट्याइएको छ वटा क्लस्टर (समूह)मा पर्ने देशहरूको सूची सार्वजनिक गरेको छ । विभागले क्लस्टर कार्यान्वयनबारे यसअघि नै नीतिगत निर्णय गरिसकेको भए पनि शुक्रबार पूर्णसूची सार्वजनिक गरेको हो ।

गन्तव्य मुलुकलाई मलेसिया, जिसिसीमा आवद्ध देशहरू, जिसिसीमा आवद्ध नभएका देशहरू, जापान र दक्षिण कोरिया, इजरायल र युरोपका देशहरू भनेर छ वटा समूहमा विभाजन गरिएको छ । जिसिसीमा आवद्ध देशमा साउदी अरब, युएई, कतार, ओमान, बहराइन र कुवेत रहेका छन् । एसिया, अफ्रिका र अमेरिका महादेशका देशहरू जिसिसीमा आवद्ध नभएका देशको समूहमा रहेका छन् ।

विभागले अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्न इच्छुक संस्थाहरूलाई क्लस्टर छनोट वा परिवर्तन गर्नका

लागि सात दिनको समय दिएको छ । साथै एकभन्दा बढी क्लस्टरमा तालिमसञ्चालन गर्न चाहने अभिमुखीकरण तालिमप्रदायक संस्थाले पनि विभागमा निवेदन दिन सक्ने छन् । यसका लागि विभागले अनुगमन गर्दा आवश्यक जनशक्ति र पूर्वाधार भएको खण्डमा बढीमा दुईवटा क्लस्टरमा तालिम सञ्चालन गर्न अनुमति दिने जनाएको छ । विभागले यसअघि पुस २२ मा नै सूचना निकालेर माघ १ गतेबाट क्लस्टरअनुसार अभिमुखीकरण

तालिम सञ्चालन हुने भन्दै सात दिनभित्र क्लस्टर छनोट गर्न सूचना निकालेको थियो । त्यसपछि मुलुकभरमा २४२ वटा संस्थाले क्लस्टरअनुसार नै तालिम सञ्चालन गरिरहेको व्यवसायीहरूले बताएका छन् ।

चलखेलको आशंका

विभागको सबै काम स्वागतयोग्य भए पनि एउटा व्यवसायीलाई दुई वटा क्लस्टर दिने विषय शंकास्पद भएको नेपाल वैदेशिक रोजगार अभिमुखीकरण

व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष राजाराम गौतमले बताए । कानूनमा एउटा संस्थालाई एउटा क्लस्टर दिने व्यवस्था भएकोमा स्वार्थ समूहको प्रभावमा परेर दुईवटा क्लस्टर दिने चलखेल भएको उनको भनाइ छ ।

‘पहिला सबै व्यवसायीलाई सबै क्लस्टर दिइएको थियो । अहिले संसदीय कार्यविधिले एउटामात्र क्लस्टर चलाउन पाउने भनेर देश छान्नका लागि समय दिएको छ, तर चलखेल भएर दुईवटा दिने भनेर बुझिसकियो,’ अध्यक्ष गौतमले भने, ‘दुईवटा क्लस्टर लिन पाएपछि अर्कोको काममा पनि आँखा लगाउन पाइयो, सबै चलखेल त हो नि ! कानूनमै नभएको कुरा लागू हुन्छ, भने ‘कन्फ्लिक्ट अफ इन्टरेस्ट’ले नै हो ।’

इजरायल कसैले नरोजेपछि सन्तस्था

विभागका अनुसार सबैभन्दा धेरै अभिमुखीकरण प्रदायक संस्थाले खाडी मुलुक छानेका छन् भने इजरायल कसैले पनि छानेका छैनन् ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

हार्दिक निमन्त्रणा

आदरणीय व्यवसायीज्यूहरू

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको मिति २०८१ साल चैत्र २९ गते हुन गईरहेको नयाँ कार्यसमिति चयन सहितको **३१औं साधारण सभा**का लागि **नेपाल लोकतान्त्रिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एशोसिएसन**का तर्फबाट **मूवन् सिंह गुरुड**को नेतृत्वमा चयन गरिएको टिमको

उम्मेदवार घोषणा सभा

तल उल्लेखित मिति स्थान र समयमा हुने भएकोले सम्पूर्ण व्यवसायीज्यूहरूलाई उपस्थितिका लागि हार्दिक निमन्त्रणा गर्दछौं ।

मिति : २०८१/१२/१७ गते, आइतबार
स्थान : अनुपम फुडल्याण्ड, बत्तिसपुतली, काठमाडौं
समय : साँझ ठिक ३ बजे

तिलक बहादुर रामनाथ
संयोजक
निर्वाचन परिचालन मूल समारोह समिति

नेपाली कांग्रेसको शुभेच्छुक संस्था

नेपाल लोकतान्त्रिक वैदेशिक रोजगार व्यवसायी एशोसिएसन
NEPAL DEMOCRATIC FOREIGN EMPLOYMENT ENTREPRENEURS ASSOCIATION (NDFEEA)

नयाँबानेश्वर, काठमाडौं । फोन नं. ९७४५९४५८९८, ०१-४५६६४२८

सुलभ मूल्यमा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको **निःसन्तनपन सम्बन्धि उपचार**

HARDIK
IVF and Fertility Center
Where Miracles Come to Life

हार्दिक आई.भि.एफ सेन्टर
सिनामंगल ८, काठमाडौं

01-5917982, 9802352811

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

हिंसा भड्काउन...

अपराधीहरू सबैलाई छानविन गरेर कारवाहीको दायरामा ल्याओस् र ज्ञानेन्द्र शाहलाई पनि छोडा हुने छुट दिन सकिदैन,' उनले भने । माओवादी उपाध्यक्ष तथा प्रवक्ता अग्निप्रसाद सापकोटाले विज्ञापित जारी गर्दै प्रदर्शनका कमाण्डर प्रसाईंले नै आफूले विहीवार ज्ञानेन्द्रसँग भेटेको कुरा सार्वजनिक गरेका कारण पूर्वराजा ज्ञानेन्द्रको योजनामा घटना भएको देखिने दावी गरेका छन् ।

यसअघि नेकपा एमालेले ज्ञानेन्द्रका समर्थकले गरेको प्रदर्शन उद्दण्ड, अराजक र हिंसात्मक भएको भन्दै ज्ञानेन्द्रलाई घटनामा जिम्मेवार बनाउनुपर्ने जनाएको थियो । उक्त दलका मुख्य सचेतक महेश बर्तीलाले ज्ञानेन्द्रको सुविधा फिर्ता लिने संकेत गरे । 'राज्यकै विरुद्धमा, प्रणाली र लोकतन्त्रकै विरुद्धमा र संविधानकै विरुद्धमा त्यस्तो खालको गतिविधि गर्ने अराजकता मच्चाउने, यस्तो योजना बनाउने र पड्यन्त्र गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई राज्यले सुविधा दिनुपर्छ भन्ने कुरा सैद्धान्तिक रूपमा पनि मेल खादैन,' उनले भने । उनले वारेस दिएर खटाइएका पात्रमात्रै घटनामा जिम्मेवार नबन्ने भन्दै वारेस दिने पनि घटनामा जघन्य फौजदारी कसूरमा कारवाहीको दायरामा ज्ञानेन्द्रलाई ल्याउनुपर्ने बताए ।

शुक्रवारको भौतिक तथा मानवीय क्षतिमा ज्ञानेन्द्रलाई उन्मुक्ति दिन नहुने बर्तीलाले बताए । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले तीनकुनेमा राजावादीहरूको प्रदर्शनबाट घटेको घटनामा उच्च न्यायिक छानविन आयोग गठन गर्न सरकारसँग माग गरेको छ । अन्तिम राजा ज्ञानेन्द्रको भूमिकामाथि पनि अनुसन्धानका लागि सरकारसँग माग गरेको छ । घटनामा संलग्न ज्ञानेन्द्र नै भए पनि कानुनी दायराभित्र ल्याएर यथाचित कारवाही गर्न माग गरेको छ ।

माधवकुमार नेपाल नेतृत्वको एकीकृत समाजवादीले यसअघि नै ज्ञानेन्द्र शाहले हिंसा गर्न उक्साएको भन्दै उनलाई अनुसन्धानको दायरामा ल्याउन माग गरेको छ । सरकारको भूमिकामाथि पनि उक्त दलले प्रश्न गरेको छ । नेकपा मसाल, क्रान्तिकारी माओवादी, नेकपासहितका विभिन्न दलले पनि घटनामा जिम्मेवार ज्ञानेन्द्र भन्दै उनलाई कानुनी दायरामा ल्याउन माग गरेका छन् ।

कानुन व्यवसायीहरूको छाता संगठन नेपाल बार एसोसिएसनले पनि तीनकुने घटनाको अनुसन्धान गरी संलग्नमाथि कारवाही गर्न माग गरेको छ । नेपाल बार एसोसिएसनले एक विज्ञापित जारी गरी घटनाको निष्पक्ष छानविन र अनुसन्धान गर्न माग गरेको हो । 'दोषीलाई कानुन बमोजिम हदैसम्मको सजायको निमित्त राज्य पक्षसँग जोडदार माग गर्दछौं,' महासचिव अञ्जिता खनालले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ ।

गण्डकी नदीमा तीनकुने घटनाको अनुसन्धान गरी संलग्नमाथि कारवाही गर्न माग गरेको छ । नेपाल बार एसोसिएसनले एक विज्ञापित जारी गरी घटनाको निष्पक्ष छानविन र अनुसन्धान गर्न माग गरेको हो । 'दोषीलाई कानुन बमोजिम हदैसम्मको सजायको निमित्त राज्य पक्षसँग जोडदार माग गर्दछौं,' महासचिव अञ्जिता खनालले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ ।

गृहमन्त्रीले जारै अनुगमन गृहमन्त्री रमेश लेखकले शुक्रवारको घटनामा क्षति भएका स्थानहरूको शनिवार अनुगमन गरेका छन् । अनुगमनका क्रममा पत्रकारहरूसँग कुरा गर्दै उनले तोडफोड र आगजनीका घटना अपराधिक चरित्रका देखिएको प्रतिक्रिया दिए । उनले भने, 'छानी-छानी गणतन्त्रवादी विचार राख्ने नेता र पार्टी कार्यालयमा आक्रमण भएको छ, मानिस घरभित्र छ, भन्ने थाहा पाउँदा पाउँदै बाहिरवाट आगो लगाइएको छ ।' उनले कानुनबमोजिम घटनामा संलग्न जोकोहीविरुद्ध अनुसन्धान गरेर कारवाही हुने बताए ।

'अरेस्ट ज्ञानेन्द्र'...

त्यसपछि राजसंस्थापक्षधरहरू अराजक भएर शुक्रवारको प्रदर्शनमा प्रस्तुत भएका थिए । त्यस क्रममा एक पत्रकार र एक आन्दोलनकारीको ज्यान गएको थियो भने थुप्रै घाइते भएका थिए । सरकारी तथा निजी सवारीसँगै पार्टी कार्यालय, सञ्चार गृह, व्यावसायिक भवनलगायतमा आगजनी र तोडफोडका घटना भएको थियो । सोही हिंसात्मक प्रदर्शनका योजनाकार ज्ञानेन्द्रलाई मानिएको छ । त्यस आधारमा सामाजिक सञ्जालमा उनलाई पक्राउ गर्न अभियान चलेको हो । आन्दोलनमा प्रदर्शनकारीहरूलाई उक्साएर हिंसा भड्काएको आरोपमा राप्रपा वरिष्ठ उपाध्यक्ष रवीन्द्र मिश्र, महामन्त्री धवलशमशेर जबर, आन्दोलनका प्रवक्ता स्वागत नेपालसहित १११ जना राजसंस्था पक्षधरहरू पक्राउ परेका छन् । पूर्वराजोको समर्थनमा भएको प्रदर्शनका क्रममा आक्रमण, तोडफोड, आगजनी र लुटपाटमा संलग्न रहेका र घटना घटाउन उक्साउनेसहित १११ जनालाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौंका प्रवक्ता एवं प्रहरी उपरीक्षक अपीलराज बोहराले जानकारी दिए । उनका अनुसार शुक्रवार १०५ जनालाई पक्राउ

गरिएको थियो भने शनिवार थप छ जना पक्राउ परेका हुन् । प्रहरी परिसर काठमाडौंले २५, प्रहरी वृत्त बानेश्वरले २५, प्रहरी वृत्त गौशालाले नौ, प्रहरी प्रभाग कोटेश्वरले ४६, प्रभाग गोग्रबुले तीन, प्रहरी वृत्त वालाजुले एक, प्रहरी वृत्त सिंहदरवारले दुई जनालाई पक्राउ गरेको उनले जानकारी दिए । उक्त घटनामा दुई जनाको मृत्यु भएको जनाउँदै प्रहरी प्रवक्ता बोहराले नेपाल प्रहरीतर्फ ५५, सशस्त्र प्रहरीतर्फ २२ र प्रदर्शनकारीतर्फ ५१ जना घाइते भएका उल्लेख गरे । तीमध्ये प्रहरी र प्रदर्शनकारीसहित २१ जनाको विभिन्न अस्पतालमा उपचार जारी रहेको काठमाडौं प्रहरीले जनाएको छ । आन्दोलनका कमाण्डर दुर्गा प्रसाईं भने फरार छन् । आन्दोलनका संयोजक नवराज सुवेदीलाई उनकै घरमा नियन्त्रणमा राखेको छ ।

ज्ञानेन्द्रलाई...

उनले पार्टी बैठकपछि पत्रकार हरूसँग भने, 'त्यसकारण मलाई कुनै टिप्पणी गर्नु छैन र राजालाई विवादमा तान्नु हुन्न भन्ने कुरामा अहिले पनि प्रष्ट छु । राजालाई एरेस्ट गरेर देखाउनु अनि शक्ति हामी देखाउँछौं ।'

उनले ज्ञानेन्द्रलाई कुनै विवादमा तान्नु नहुने बताए । वर, उनले तीनकुनेमा भएको प्रदर्शनमा सरकारले हिंसा भड्काएको आरोप लगाए । राप्रपाले पक्राउ परेका आफ्ना नेताद्वय रवीन्द्र मिश्र र धवलशमशेर राणालाई २४ घण्टाभित्र रिहा गर्न पनि अलिस्टेटम दिएका छन् । राप्रपा नेपालका अध्यक्ष कमल थापाले पनि तीनकुने हिंसामा ज्ञानेन्द्रलाई नजोड्न चेतावनी दिएका छन् ।

यता पूर्वपञ्च नवराज सुवेदी संयोजक रहेको राजसंस्था पुनर्स्थापना पक्षधरले गठन गरेको संयुक्त जनआन्दोलन समितिले शुक्रवारको घटनासँग जोडेर ज्ञानेन्द्रलाई बदनाम नगर्न चेतावनी दिएका छन् । सुवेदीले विज्ञापित जारी गर्दै भने, 'श्री ५ महाराजाधिराजलाई समेत बदनाम गराउने र घटनामा संलग्नता देखाउने उद्देश्यले नजरबन्द गर्ने वा पक्राउ गर्ने भनें तयारी भइरहेको समाचारहरू बाहिर आएको छ ।'

उनले त्यस्तो कदमको प्रतिवाद गर्न चेतावनी दिए । शुक्रवारको प्रदर्शन कसैको इसारामा नभएको उनको दावी छ । 'जनताद्वारा गरिने जनआन्दोलन कुनै पनि नेताको इसारामा चल्दैन । जनचाहना र जनविद्रोहबाट उत्पन्न हुने आन्दोलनको अगुवाइ र नेतृत्व ज्ञानेन्द्रको नै गर्छन्,' ज्ञानेन्द्रको भूमिका अस्वीकार गर्दै भने । सुवेदी आफ्नै घरमा प्रहरी नियन्त्रणमा रहेका छन् ।

अभिमुखीकरण...

इजरायलमा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर थोरै मात्र श्रमिक रोजगारीमा जाने भएकाले कुनै

पनि व्यवसायीले काम गर्न नमान्दा पुनः सूचना निकालिएको विभागको भनाइ छ । 'जिटुजीमार्फत इजरायल जानेलाई सरकारले तालिम दिइरहेको छ । इजरायलको क्लस्टर कुनै पनि संस्थाले छानेनन् । तर इजरायल त व्यक्तिगत रूपमा पनि जान्छन् । जानेहरू थोरै संख्यामा भए पनि अभिमुखीकरण दिनुपर्छ,' विभागका निर्देशक छवि पौडेलले भने, 'इजरायल जाने एक महिनामा तीन-चार जनामात्र हुँदा रहेछन् । त्यही भएर समस्या आयो । त्यसैले यो अष्टचारोलाई सन्तुलन गर्न दुईवटा क्लस्टर दिन खोजिएको हो ।'

ज्ञानेन्द्रलाई...

उनले पार्टी बैठकपछि पत्रकार हरूसँग भने, 'त्यसकारण मलाई कुनै टिप्पणी गर्नु छैन र राजालाई विवादमा तान्नु हुन्न भन्ने कुरामा अहिले पनि प्रष्ट छु । राजालाई एरेस्ट गरेर देखाउनु अनि शक्ति हामी देखाउँछौं ।'

उनले ज्ञानेन्द्रलाई कुनै विवादमा तान्नु नहुने बताए । वर, उनले तीनकुनेमा भएको प्रदर्शनमा सरकारले हिंसा भड्काएको आरोप लगाए । राप्रपाले पक्राउ परेका आफ्ना नेताद्वय रवीन्द्र मिश्र र धवलशमशेर राणालाई २४ घण्टाभित्र रिहा गर्न पनि अलिस्टेटम दिएका छन् । राप्रपा नेपालका अध्यक्ष कमल थापाले पनि तीनकुने हिंसामा ज्ञानेन्द्रलाई नजोड्न चेतावनी दिएका छन् ।

यता पूर्वपञ्च नवराज सुवेदी संयोजक रहेको राजसंस्था पुनर्स्थापना पक्षधरले गठन गरेको संयुक्त जनआन्दोलन समितिले शुक्रवारको घटनासँग जोडेर ज्ञानेन्द्रलाई बदनाम नगर्न चेतावनी दिएका छन् । सुवेदीले विज्ञापित जारी गर्दै भने, 'श्री ५ महाराजाधिराजलाई समेत बदनाम गराउने र घटनामा संलग्नता देखाउने उद्देश्यले नजरबन्द गर्ने वा पक्राउ गर्ने भनें तयारी भइरहेको समाचारहरू बाहिर आएको छ ।'

उनले त्यस्तो कदमको प्रतिवाद गर्न चेतावनी दिए । शुक्रवारको प्रदर्शन कसैको इसारामा नभएको उनको दावी छ । 'जनताद्वारा गरिने जनआन्दोलन कुनै पनि नेताको इसारामा चल्दैन । जनचाहना र जनविद्रोहबाट उत्पन्न हुने आन्दोलनको अगुवाइ र नेतृत्व ज्ञानेन्द्रको नै गर्छन्,' ज्ञानेन्द्रको भूमिका अस्वीकार गर्दै भने । सुवेदी आफ्नै घरमा प्रहरी नियन्त्रणमा रहेका छन् ।

अभिमुखीकरण...

इजरायलमा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर थोरै मात्र श्रमिक रोजगारीमा जाने भएकाले कुनै

पनि व्यवसायीले काम गर्न नमान्दा पुनः सूचना निकालिएको विभागको भनाइ छ । 'जिटुजीमार्फत इजरायल जानेलाई सरकारले तालिम दिइरहेको छ । इजरायलको क्लस्टर कुनै पनि संस्थाले छानेनन् । तर इजरायल त व्यक्तिगत रूपमा पनि जान्छन् । जानेहरू थोरै संख्यामा भए पनि अभिमुखीकरण दिनुपर्छ,' विभागका निर्देशक छवि पौडेलले भने, 'इजरायल जाने एक महिनामा तीन-चार जनामात्र हुँदा रहेछन् । त्यही भएर समस्या आयो । त्यसैले यो अष्टचारोलाई सन्तुलन गर्न दुईवटा क्लस्टर दिन खोजिएको हो ।'

अर्कोतर्फ अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन कार्यविधि,२०७६ को दोस्रो संशोधनमा एकपटकमा एउटा क्लस्टर भनिएको तर एउटा संस्थालाई कतिवटा क्लस्टर दिने भन्ने स्पष्ट व्यवस्था नभएकाले व्यवसायीको प्रभावमा दुईवटा क्लस्टर दिन खोजियो भन्नु गलत भएको उनको भनाइ छ । कार्यविधिको परिच्छेद-२ मा 'अभिमुखीकरण देशगत समूहअनुसार सञ्चालन गर्नुपर्ने' भनेर मात्र लेखिएको छ । 'कार्यविधि पहिलोचोटि बनाएकाले यस्ता विषयमा ध्यान दिइएन, अहिले कार्यान्वयन गर्ने बेलामा थाहा भयो समस्या छ भनेर । व्यवसायीको व्यावसायिक पक्षलाई पनि मध्यनगर गर्नुपर्छ । समस्या भएका विषयलाई व्यावहारिक बनाउँदै लैजानुपर्छ,' निर्देशक पौडेलले भने ।

पत्रकार हत्या...

उक्त समितिमा सदस्यहरूमा महासंघका सचिवहरू रमेश खतिवडा, सोनी शर्मा, प्रकाश शौलाकोटी र वैकुण्ठराज पराजुली रहेको महासंघका महासचिव रामप्रसाद दाहालले जानकारी दिए । महासंघले शुक्रवार भएको आन्दोलनमा सहभागी अराजक समूहले लगाएको आगोमा जलेर एक जना पत्रकारको मृत्यु भएको, विभिन्न सञ्चारगृहमा आगजनी र तोडफोड गरिएको, पत्रकार घाइते भएको र सञ्चार सामग्री हराएको घटनाको विरोधमा आज देशव्यापी विरोध प्रदर्शनसमेत गरेको छ ।

पत्रकार रजकप्रति श्रद्धाञ्जली राजावादीहरूको हिंसात्मक आन्दोलनमा परी मृत्यु भएका पत्रकार रजकप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गरिएको छ । नेपाल पत्रकार महासंघको अगुवाइमा पत्रकार रजकको मृत्युको सत्यतथ्य

पत्ता लगाएर दोषीमाथि कडा कारवाहीको माग गर्दै शनिवार विहान माइतीघरमा विरोध प्रदर्शन गरिएको हो । शुक्रवार पूर्वराजासमर्थकहरूको समूहले गरेको आन्दोलनको दृश्य कैद गर्न एभिन्युज टेलिभिजनका क्यामेरापर्सन रजक चढेको भवनमा आगो लगाइदिएपछि उनको जलेर मृत्यु भएको थियो । आगालागी नियन्त्रणमा आएपछि रजकको शव जलेको अवस्थामा भेटिएको थियो । पत्रकार महासंघका कार्यवाहक अध्यक्ष दीपक आचार्यले पत्रकारको जिउधनको सुरक्षाका लागि सम्पूर्ण पत्रकारहरू एकताबद्ध भएर लामुपनर्मा जोड दिए । उनले मृतक पत्रकार रजकलाई न्याय दिलाउन महासंघ निरन्तर लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे ।

विरोध प्रदर्शनमा पत्रकार महासंघका पूर्वअध्यक्षहरू तारानाथ दाहाल, धर्मेन्द्र भ्ना, शिव माउंलेलगायतको उपस्थिति रहेको थियो । विरोधका कार्यक्रममा प्रेस युनियन, प्रेस चौतारी, प्रेस सेन्टर नेपालका नेताहरूले पत्रकार रजकलाई न्याय दिन र उनका परिवारलाई क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउन माग गरे । वदलिएको परिस्थितिका कारण महासंघ स्थापना दिवसका अवसरमा गर्न लागिएका पूर्वनिर्धारित सम्पूर्ण कार्यक्रम स्थगित गरी प्रदर्शनमा उत्रिएको महासंघका केन्द्रीय कोषाध्यक्ष रामकृष्ण अधिकारीले जानकारी दिए ।

माइक्रोसेन हराएको सूचना

मिति: २०८१/१२/०२ गते हरिसिद्धीबाट लगनखेलसम्म जाने क्रममा मेरो निम्न व्यहोरा भएको +2 को माइक्रोसेन हराएको हुँदा पाउनुहुने महानुभावकै नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

नाम : सुमिता डंगोल
रजिस्ट्रेशन नं.: ५९२५०२१५५
रिजिस्ट्रेशन नं.: ४०२९९३
क्याम्पस : पाटन संयुक्त क्याम्पस
ठेगाना: हरिसिद्धी, ललितपुर
सम्पर्क: ९७४६२३९९९९

मोटर साइकल हरायो

हुलास फिन सर्म लि. श्रुणी श्री मोहन बहादुर श्रेणीको नाममा रहेको निम्न व्यहोरा रहेको मोटर साइकल मिति २०८१/१२/०२ गते चन्द्रगिरी न.पा.११ सतुंगल घरको कमाण्डको पाकिस्वानट गर्तीको १२५३ बजे तिर हराएकोले पाउनुहुने महानुभावकै नजिकैको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरि दिनु होला ।

प्रकार : Pulsar-150cc, रातो र कालो
मोसा.अ. बाग्मती प्रदेश -०२-०४२ प ७८४७
रजिस्ट्रेशन नं.: MD2A11CX9PPL23752
डरिजिन नं.: DHXPPPL90854
सम्पर्क नं.: ९८45479337

तीनकुने घटनाको बारद्वारा भर्त्सना

मृत्यु भएको जनाउँदै उनीहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली तथा शोकाकुल परिवारजनमा राहिरौ समवेदना व्यक्त गरेको छ । मृतकका परिवारलाई उचित क्षतिपूर्ति माग गर्नुका साथै घटनाको सत्य अनुसन्धान गरी दोषीलाई कानुनबमोजिम कारवाही गर्न माग गरिएको बाटोको महासचिव खनालले जानकारी दिए । साथै, बारले विज्ञापितमार्फत यस्ता घटना पुनः दोहोरिन नदिन मानवअधिकारको रक्षा, सुरक्षाको प्रभावकारी व्यवस्था गर्न र आमनागरिकको सुरक्षा गर्न सरकारसँग अनुरोध पनि गरेको छ ।

अधिकृत वारेसनामा वदर गरिएको सूचना

प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति: २०८१/१२/१७
अधिकृत वारेसना दिने म निवेदक कृष्ण प्रसाद उद्योतीको छोरी इन्द्र प्रसाद खरेलको पत्नी वितवन जिल्ला खैरहनी-४ को हाल परिवर्तित खैरहनी नगरपालिका वडा नं.-८ बस्ने वर्ष ६७ की छेम कुमारी खरेल (ना.प्र.नं. ३५०, मिति २०४५/०९/१८, वितवन) हे मिति २०७० साल साउन ३० गते श्री वितवन जिल्ला अदालतमा उपस्थित भई खडानन्द प्रसाईंको नाति, विद्याराज प्रसाईंको छोरा तास्केजुड जिल्ला हाङपाङ-६, नागरिकतामा ठेगाना भई हाल भक्तपुर जिल्ला सुर्यविनायक नगरपालिका वडा नं.-३ बस्ने वर्ष ५३ को धीरेन्द्र राज प्रसाईं (ना.प्र.नं.१२४/२३५२, मिति २०४४/१२/१४, तास्केजुड) लाई यो अधिकृत वारेसनामा लेखी ऐ. सहिताको दफा १५३ (२) बमोजिम अधिकृत वारेस नियुक्ति गरी हाल उल्लेखित मेरा नाउँमा मालपोत कार्यालय चावहिल काठमाडौंमा दर्ता रहेको काठमाडौं जिल्ला काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं.-६ नक्सा सिट नं. १०२१०२८११, कि.नं. ७९३ को क्षेत्रफल ०-०-२-३ (२९.८६ वर्ग मि.) ऐ.ऐ.कि.नं. ७९५ को क्षेत्रफल ०-२-१-१ (७३.५३ वर्ग मि.) गरी २ कित्ता पूर्व जग्गाहरू र सो जग्गामा भएको परसमेत मेरो हक छाडी बेचबिखन गर्नुपर्ने भएको घरायसी कार्यव्यस्ताको कारणले सम्बन्धित मालपोत कार्यालय चावहिल काठमाडौंमा उपस्थित हुन नसके हुँदा उक्त जग्गाहरू बेचबिखन गर्नका लागि मुलुकी देवानी कार्यविधि सहिता २०७४ को दफा १५४ बमोजिम अधिकृत वारेसनामा दिएकाका अब उपरान्त म आफै सम्बन्धित मालपोत कार्यालयमा उपस्थित भई उल्लेखित काम, कारवाही गर्न सक्ने भएको हुँदा मैले कानुन बमोजिम अधिकार प्रत्यायोजन गरेको व्यक्तिलाई कानुन बमोजिम नै साविक मुलुकी ऐन आ.व. ७१ (ग) (३) बमोजिम र हालको मुलुकी देवानी सहिता २०७४ को दफा १५५ बमोजिम अधिकृत वारेसनामालाई खारेज गरेको छु ।

Dharan Sub-Metropolitan City Office, Dharan

Invitation for Bids

Invitation for Bids No. : 18/DHARAN/WORKS/NCB/081/82

Date of Publication: 30-03-2025

1. Dharan Sub- Metropolitan City Office, Dharan invites sealed bids or electronic bids from Nepalese eligible bidders for the construction of **Road maintenance work at Dip path,Dharan-9 and asphalt concrete road construction work at Sayapatri marga,Dharan-19** under National Competitive Bidding procedures.

The estimated amount for the works is **Rs. (in NRs) 2225773.43 (Exclusive of VAT and Contingencies and including P.S)**

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding document at PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.

आजको राशिफल

आचार्य श्री स्वामी ध्रुव, माइण्ड मेनेजमेन्ट गुरु
इन्टरनेसनल एस्ट्रोलाजिकल फोरम
सानेपा, काठमाडौं, नेपाल
फोन : ९८४५९२५५२,
Email: dhruvswamig@gmail.com

आइतबार, १७ चैत, २०८१

मेष	कामको मेरो नमिल्दा केही अलमल हुनेछ।
वृष	सम्भावना देखिए पनि समयमा काम नहुने।
मिथुन	सुखद समाचारले उत्साह जगाउनेछ ।
कर्कट	रोकिएका काम सम्पादन हुनेछ ।
सिंह	सोचेको उपलब्धि तत्काल प्राप्त नहुने ।
कन्या	नयाँ कामको अवसर प्राप्त हुनसक्छ ।
तुला	मिहिनेछ गर्दा आन्दानीको स्रोत फेला पर्छ ।
वृश्चिक	सानोतिनो समस्याले अल्काउन सक्छ ।
धनु	समाजिक जिम्मेवारी उपलब्ध हुनेछ ।
मकर	प्रियजनसँग रमाइलो भेटघाट हुनेछ ।
कुम्भ	विवादास्पद कामको जिम्मेवारी आउनेछ ।
मीन	काम गर्दा सकारात्मक संकेत प्राप्त हुनेछ ।

प्रहरी तथा एम्बुलेन्स

प्रहरी कन्ट्रोल क प्रहरी	१००
जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं)	४२६१९४५/४२६१७९०
जिल्ला प्रहरी (ललितपुर)	५५२१२०७
जिल्ला प्रहरी भक्तपुर)	६६१४८२१
आर्कस्मिक प्रहरी सेवा	४२२६९९९
परोपकार एम्बुलेन्स सेवा	४२६०८५९
विशालवजार एम्बुलेन्स सेवा	४२४४१२१
रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४२२८०९४
ललितपुर रेडक्रस एम्बुलेन्स सेवा	४५४५६६६
अप्रवाल सेवा केन्द्र	४४२४८७५
वाल हेल्थलाइन नेपाल	१०९०८
वालवालिका खोजतलास समन्वय केन्द्र	१०४/४२२६००६

अस्पताल र विविध

दमकल	१०१
रक्तसञ्चार केन्द्र	४२२५३४४
नेपाल आँखा बैंक	४४९३६८४
नेपाल आँखा अस्पताल	४२५०६९१
मध्यपुर अस्पताल, भक्तपुर	०१-६६३१६५८
तिलगंगा आँखा अस्पताल	४४९३६८४
वीर अस्पताल	४२२१९८८
त्रिबि शिक्षण अस्पताल	४४१२७०७
प्रसूति गृह	४२५३२७६
टेकु अस्पताल	४२५३३९६
पाटन अस्पताल	५५२२२७८
भक्तपुर अस्पताल	६६१०६७६
मानसिक अस्पताल	५५२१३३३
कान्ति बाल अस्पताल	४४१४७९८/४४२७४५२
काठमाडौं मोडेल अस्पताल	४२४०८०५२६
बी एण्ड बी अस्पताल	५५३३२०६
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल	४४६७०६७
मेडिकेयर नेसनल अस्पताल (एम्बुलेन्स)	४४६७०६७
फ्रेन्ड्स अफ शान्ता भवन	४४७०१८१

नेपाल अर्थोपेडिक अस्पताल	४४९३३७५
काठमाडौं मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, सिनामंगल	४४७६१५२
नेपाल मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल, जोरपाटी	४९११००८
कान्तिपुर डेण्टल हस्पिटल, महाराजगञ्ज	४३७०१३६
कान्तिपुर हस्पिटल, सुविधानगर, तिनकुने	४१११५५७/८५८
ओम हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर	४४७६२२५
नर्भिक, थापाथली	४२५८५४४
सहिद गंगालाल राष्ट्रिय हृदय रोग केन्द्र	४३७१३२२/४३७१३७४
लाइफ केयर अस्पताल	४२२७७३५
मितेरी अस्पताल	६६९७३६६२६४०१६
व्यापिटल हस्पिटल (प्रा.) लि.	४२४४००२२
श्री सत्यसाइ नि:शुल्क एम्बुलेन्स	
शववाहन (पूर्व काठमाडौं)	४४९८०३५
नि:शुल्क होमियो दातव्य	४२५५४४०/४२५५४७१
चिकित्सालयशववाहन सेवा (काठमाडौं) भक्तपुर रेडक्रस	६६१२२६६
एम्बुलेन्सरक्तसञ्चार सेवा नेसनल	
किड्नी सेन्टर	४३६३४५२/४३६०८८९
मानसिक अस्पताल	४४८०१७०
ह्याम्स अस्पताल, बुद्धनगर	४७८४४८०/४७८५१५७
ईशान बाल नर्सिंग होम तथा प्रसूति गृह (प्रा.) लि.	४३५४३७/४३६१९६२
गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिच्यूट	४२५८५५२/४२५८५५१
मनमोहन मेमोरियल अस्पताल, लैनचौर	४४११६०५/४४२०८२३
भरोसा अस्पताल प्रा.लि, बानेश्वर	४४७४९९६८/४४९८९९१

शववाहन र विविध

सामुदायिक मानसिक स्वा.से. केन्द्र, डाँछी	०१ ६९१२१४४
जनमैत्री हस्पिटल, बालाजु	४३६६३०१-०५
विनायक अस्पताल तथा प्रसूति गृह, गोग्रवु	४३६३१५२/४३६०८५८
नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	४२३०२१३
पशुपति आइघाट सेवा केन्द्र	४४९२९९९
देव कर्नर नि:शुल्क शववाहन सेवा	४४३४०३३
नेपाल मिटर ट्याक्सी संघ	४२२४३७४

नेपाल राष्ट्र बैंक

१७ चैत, २०८१ (३०, मार्च २०२५)

मुद्रा	एकाइ	सरिद दर	वित
--------	------	---------	-----

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

हिंसाविरुद्ध निर्मम होऔं

राजसंस्थाको इतिहास नै हिंसाको हो। सत्ता स्वार्थका लागि विगतमा राजदरबार हिंसाको केन्द्र बन्यो। मारकाट चल्थो। षडयन्त्रको थलो बन्यो। यी आधारले हिंसाको विन्धन राजसंस्था थियो। २५० वर्षसम्म राजसंस्थाले जनतालाई रैती बनायो। नागरिकको हैसियत दिएन। पूरै अंधारोमा राख्यो। शाह वंशले शासन चलायो र राज्यको ढुकुटीमा मोजमस्ती गरे। सीमित आसेपासेले पनि त्यसबेला फाइदा लिए। गणतन्त्र स्थापनापछि त्यो क्रम टुट्यो।

जानेन्द्र शाह भएपछि १७ वर्षदेखि नागार्जुनमा छन्। उनकै निर्देशकीय भूमिका र महाउग्र दुर्गा प्रसाईंको नेतृत्वमा शुक्रवार हिंसात्मक आन्दोलन भयो। काठमाडौंको तीनकुने, कोटेश्वर, जडीबुटी, शान्तिनगर, बालकुमारी पुललगायत क्षेत्र रणमैदानमा परिणत गराए। शान्तिपूर्ण कार्यक्रम गरेर आफ्ना एजेण्डा जनताकहाँ लान सकिन्छ। लोकतन्त्रमा यो उत्तम विकल्प पनि हो। जनताबाट एजेण्डा अनुमोदन गरेर दुईतिहाइ बहुमतको जगमा व्यवस्था परिवर्तन गर्न सकिन्छ। तर, त्यो बाटो राजसंस्थापक्षधरले हिँड्न चाहैनन्। हिंसात्मक आन्दोलन चाहे। अर्थात् हिंसाको विरसत जोडिएको राजसंस्था पुनःस्थापनाका लागि हिंसाकै बाटो रोजियो। यो समर्थन अयोग्य हो।

हिंसात्मक प्रदर्शनकैबीच उनीहरूले घरमा आगो लगाउँदा निहन्था पत्रकार सुरेश राजा मारिए। राजसंस्था पक्षधर २९ वर्ष लक्का जवान सविन महर्जनको मृत्यु भयो। दर्जनौं संस्थाका सुरक्षाकर्मी र आन्दोलनकर्मी घाइते भए। गृह प्रशासनका अनुसार केहीको अवस्था गम्भीर छ। आन्दोलनलाई हिंसात्मक बनाउने भूमिकामा मुख्य पात्र दुर्गा प्रसाईं हुन्। गाडी हईक्याउँदै 'आओ आओ' भन्दै भीडलाई उत्तेजित गर्ने काम उनीबाट भयो। त्यसरी अधि बढ्ने क्रममा सुरक्षाकर्मीलाई पेन्डे निर्घेधित क्षेत्र तोड्ने हर्कत गरे। यदि, आन्दोलनका कमाण्डर भनिएका प्रसाईंले भीडलाई उत्तेजित नपारेको भए सम्भवतः त्यो तहको हिंसा नहुने आँकलन गर्न सकिन्छ।

प्रसाईंलाई पृष्ठभूमिमा बसेर हौस्याउनेचाहिँ फेरि राजा हुन तम्सिएका जानेन्द्र हुन्। जानेन्द्रसँग उनको बिहीबार भेट भएको थियो। त्यसपछि आन्दोलनको कमाण्डर तोकिए। उनै प्रसाईंको नेतृत्वमा निस्केको जुलुस सुरुमै उग्र देखियो। तीनकुनेस्थित निजी घरमा आगजनी गर्‍यो। त्यही घरमा पत्रकार सुरेशको ज्यान गएको हो। व्यावसायिक भवनहरूमा तोडफोड गरे। निजी सम्पत्ति निसानामा परे। निजी तथा सार्वजनिक सवारीसाधन जलाइए। कोटेश्वरस्थित भाटभटेनीमा लुटपाट र तोडफोड, नेकपा एकीकृत समाजवादी पार्टीको कार्यालय र जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनीको कार्यालयमा आगजनीलगायत आतंक मच्चाइयो। यी घटनाले पृष्ठभूमिमा जानेन्द्र बसेर प्रसाईंको नेतृत्वमा हिंसा भड्काउने काम भयो।

अब जानेन्द्र र प्रसाईंविरुद्ध कानुनी लगातार आवश्यक छ। गणतन्त्रमा स्वतन्त्रताको उपभोग अराजकताका लागि होइन भन्ने सबकबोध सरकारले गराउनुपर्छ। जानेन्द्रलाई नागरिक हैसियतको सीमा नाघ्न दिनु हुँदैन। हिंसाको प्रतीक राज संस्थाको बाटो हिंसाकै बाटोबाट सतप्रतिशत असम्भव छ। र, गणतन्त्रको विकल्प अझ सुदृढ गणतन्त्रबाहेक हुन सक्दैन। पाँचौँ गणतन्त्र फ्रान्समा जस्तो कुनै बेला बेडामा शासकका कारण ढलेको राजतन्त्र फेरि पुनःस्थापित भएको इतिहास नेपालीजनले दोहोर्‍याउँदैनन्।

■ पदम श्रेष्ठ

ढुँडिखेलको नैरित्यकोणमा स्थापित ढुँँति अजिमाँकै भद्रकाली छोछें टेवहालभित्र शाशवत् बज्रले नै भित्रचाएका हुन्। ढुँँडिखेल टुकुचामा स्थापनापछि छोछें टेवहालमा स्थापना गराएको भनाइ छ। नेपाल सम्पदा संघद्वारा प्रकाशित बुलेटिनमा ने.सं. ८९९ र ९४७ अभिलेखयुक्त छोछेंमा गणेश, भैरव र अष्टमातृकासहित आयतकार घर शैलीमा प्रतिस्थापित छ। घोडेजात्रा विशेष पर्व र राजा नरेन्द्र मल्लकालीन ने.सं. ६६५ मा निर्मित दुईतले प्यागोडा शैली गणेश र अशोककालीन चैत्यले तीर्थस्थल बनाएको छ।

नेपाल भाषामा इनारलाई ढुँँ वा दलदल, 'डि' भन्नाले विसाउने ठाउँ र 'ख्यो'ले चउर अर्थ लाग्दछ। राणाकालमा तीन माइल लम्बाइ र ३०० गज चौडाको ढुँँडिखेल इ.सं. १८७८ मा धीरशमशेरले समथल बनाएको बताइन्छ। जहाँ घोडेजात्रादेखि विभिन्न पर्व, महोत्सव मनाइन्छ। ढुँँडिखेल सबैको साझा स्थल, आन्दोलनको उठाउन, बैठानदेखि सर्वधर्म सम्पदास्थल पनि हो।

ढुँँडिखेलको तुण्डी भैरव अर्थात् महौँकाल अष्टभैरवमध्ये एक ढुँँडिखेलको काखमा छ, महौँकाल मन्दिर। एक समय तान्त्रिक शास्त्रत्वज्रले घाम तापिरेको बेला कालो बादलले घाम छोर्किएछ। रिसको फोकमा मन्त्रयोगले बादलभित्र तिब्बतबाट काशी उड्दै गरेका वज्रवीर महौँकाललाई जमिनमै फारे छन्। तर भैरवलाई नै जमिनमा फारेकोमा आत्मग्लानीपछि विपाकबाट

वन्न उनले पञ्चक पाप चर्यागीत गाई क्षमापूजा गरे छन्। यसबाट खुसी भएका महौँकालले प्रत्येक शनिवार आफू नेपालमै बस्ने वचन दिएअनुसार, राजा गुणकामदेवको राज्यकाल कलिंग संवत् ३८२२ मा नगरकोटबाट ढुँँडिखेल ल्याई अष्टभैरवमध्ये ध्यान मुद्रासंग मिल्ने कालोढुंगाको महौँकाल भैरव मूर्तिसहितको मन्दिर सैनिकमञ्च छेउ तीनतले धातु छाने प्यागोडाशैलीमा स्थापित छ। जमिनभन्दा एक तलामाथि विराजमान महौँकाल मूर्तिको शिरमा अशोभ्यबुद्ध हातमा खड्ग र देब्रेहातमा पात्रलाई शान्त मुद्रामा उभिएको छ। तान्त्रिक पञ्चमकार पूजा पद्धतिमा आधारित महौँकाललाई जाँड-रक्सी, माछा-मास पूजा दिइन्छ तर बलि भने चढाईदैन।

ढुँँडिखेलमा ढुँँडिखेललाई सिँगो रौँगाको मासु र भात

जुवामा सुन र चाँदीको थालसमेत बेचेर खेलेपछि हरिकंगाल भएका केशवचन्द्रलाई आफ्नै दिदीबाटसमेत भुईँमा भात पस्किदिएर बहिस्कृत गरे छन्। यसबाट साँझै दुखी भई उनी पशुपतिमा पुगेर ऋषकै निदाएको बेला पछि खान भनी राखेको भात परेवाले खाई सुनै-सुनको विष्टा गरिदिए छन्। सुनरूप भारी इतुहालसम्म पुर्‍याइदिएमा मरेका केटाकेटी खानदिने वाचा गरी गुरुमापा राक्षसलाई बोकाएर ल्याएछन्। तर, गुरुमापाले धेरै दुख दिने बच्चाहरूलाई समेत खाईदिन थालेपछि, देशवासीले गरेको याचनापछि केशवचन्द्रले ढुँँडिखेलमा प्रत्येक वर्षको फागुपूर्णिमाको राति एउटा सिँगो रौँगाको मासु र एक मुरी चामलको भात खुवाउने तर बच्चाको रक्षा गर्ने वचनबद्ध गराएछन्। सोही परम्परालाई निरन्तरता दिँदै प्रत्येक वर्षको फागुपूर्णिमाको साँभू वसन्तपुरमा ठड्याएको चौरलाई ढुँँडिखेलमा दहन गरिँदा इतुहालबाट एउटा रौँगाको मासु र एक मुरी चामलको भात ढुँँडिखेलमा लगेर गुरुमापाको नाउंमा गुठीयार सर्वसाधारणलाई खुवाउने चलन छ।

संकटा र १२ वर्षे जात्रा

कामरूपकामक्षा (आसाम)बाट कृषिका देवता बुंगथो रातो मच्छिन्द्रनाथलाई नेपाल भित्र्याउँदा पाल्हाघो संकटाले अनेक बाधा उत्पन्न गरेको तर आचार्य बन्धुदत्तले संकटलाई पनि संकट दूर गर्ने देवताको रूपमा टेवहालमै राख्न सफल भएको बताइन्छ। लिच्छवी संवत् ६९-७१ कालीन राजा नरेन्द्रदेव, ललितज्यापु तण्डुकार र आचार्य बन्धुदत्त मिली नाग आसनमा बसेका गुरु गोरखनाथलाई उठाउन रातो मच्छिन्द्रनाथलाई नेपाल ल्याएका हुन्। लामो नोकभोकपछि संकटलाई १२ वर्षको एकपटक कटुवाल दहदेखि टौदह चोभारहुँदै सानेपा गुसिँगालको बाटो वागमती पार गरी टेवहाल भित्र्याइन्छ। ललितपुरको बुडमतीस्थित कोटुवाल दहमा तीन दिन दुई रात बज्राचार्यबाट पुरश्चरण तान्त्रिक पूजा गर्ने, निखाकारले पंखाले हम्काउँदै, ज्यापुले खट बोक्ने गर्दै तण्डुकारद्वारा टेवहाल भित्र्याइन्छ। मूल अचलवीरलाई नेपाल भाषामा पाल्हाघो अर्थात् हातले छेक्ने देवता भनिएको हो। ने.सं. ८०३ मन्दिरको तोरणमा पदमान्तर

ढुँँडालमा पञ्चरुधादेवी अंकित छन्।

बन्धुदत्त महाविहार टेबहाः (टेवहाल)

संकटलाई पनि नेपालमै राख्न सफल बन्धुदत्तलाई राजा नरेन्द्रदेवद्वारा निर्मित टेवहाललाई राजकीर्ति महाविहार, अशोभ्य बुद्धप्रति समर्पित छ। जहाँ लिच्छवीकालीन चैत्य छन्। काठमाडौंका १८ बज्रयानी महाविहारमध्ये पर्दछ।

भद्रकाली छोछें

ढुँँडिखेलको नैरित्यकोणमा स्थापित लुति अजिमाँकै भद्रकाली छोछें टेवहालभित्र शाशवत् बज्रले नै भित्रचाएका हुन्। ढुँँडिखेल टुकुचामा स्थापनापछि छोछें टेवहालमा स्थापना गराएको भनाइ छ। नेपाल सम्पदा संघद्वारा प्रकाशित बुलेटिनमा ने.सं. ८९९ र ९४७ अभिलेखयुक्त छोछेंमा गणेश, भैरव र अष्टमातृकासहित आयतकार घर शैलीमा प्रतिस्थापित छ। घोडेजात्रा विशेष पर्व र राजा नरेन्द्र मल्लकालीन ने.सं. ६६५ मा निर्मित दुईतले प्यागोडा शैली गणेश र अशोककालीन चैत्यले तीर्थस्थल बनाएको छ।

धरहरा र सुन्धारा

काठमाडौंको पहिचान धरहरालाई भीमसेन थापाको बेकम्मा सिर्जना भनिन्छ। तर नौ तले धरहरा काठमाडौंको पहिचान ने.सं. १०५३ मा बज्र लेपन र ९० सालको महाभूमकले पाँच तला भत्किएपछि प्रधानमन्त्री जुद्धशमशेरले पुनर्निर्माण गराएका थिए। उचाइ ६१८८ मिटर अग्लो र ५३२ मिटर गोलाइ, २१३ वटा भन्ज्याङसहित ठडिएको धरहरा ०७२ वेशाङ १२ गतेको भुईँचालोले खण्डहर धरहरालाई पुनर्निर्माण नगरी सँगै अत्याधुनिक हुबहु प्रतिकृतितर २२ तले टावर निर्माण भएको छ। महारानी त्रिपुरासुन्दरीद्वारा निर्मित अर्को सिर्जना हो, सुन्धारा। छुवाछूत, मर्दापर्दा विटलो भए सुनपानीले नुहाए शुद्ध होइन्छ भन्ने मान्यताअनुरूप निर्माण भएको हो।

असजः अजन्तपूर्ण र शक नयाँ वर्ष

एक रूपैयदिखि लाखौं रूपैयाँ पर्ने 'क' देखि 'ज' सम्मका सामान पाउने असजजकार जहाँ अन्नले पूर्ण असमरू अजिमाँ छिन्। चैत्र कृष्णऔँसीका दिन भद्रकाली (लुमडी) र टेवहालकी भद्रकालीवीच भेटघाट छ, सोही दिन नरदेवी (डेतमरू), टंकेश्वरकी तख्ती, मैतीदेवीकी मैती, नयाँवजारकी म्हेपी अजिमाँ र वाङ्गमुखाकी न्केन्तलाको खटजात्रा हुन्छ, तर, लुतिमरू अजिमाँको खटजात्रा बालाचतुर्दशीका दिनमात्र हुन्छ। मिलनमा पूरै धातुरागमा कर्वा खिँ, पश्चिमा, दार्पाखिँको तालमा रंगिने गर्छ। जात्रामा फचालबाट चट्टामरी र लौचामरी वषाएको देखा लाग्दछ, सकलको केन्द्र नै हो, असज। यसदिन शक सम्वत् नयाँ वर्ष परिवर्तन हुने हुँदा असज माछा देवता, गणेश डबलीमा बसी ज्योतिषले दिएको चिनाअनुरूप जात्रा थालिन्छ। अष्टमातृका पीठभित्र नपर्ने असमरू अजिमा (अन्नपूर्णको खटजात्रा ने.सं. ५८० मा राजा अमर मल्लले सुरु गरेको बताइन्छ। ने.सं. १५९-१९८ ताका काठमाडौंलाई

१२ खण्डमा वर्गीकरण गर्दा लुतीमण्डुबाट लुतिमरू, थानमण्डुबाट थामरू, डेतमण्डुबाट डेतमरू भएकै असमण्डुलाई असमरू भनिएको हो। प्रख्यात तन्त्रज्ञानी बरीगुरु भन्छन्- जामाचो (नागार्जुन)देखि म्हेपी हुँदै असज पूरै अशोकारिस्टको वृक्षले ढाकिएका बेला एक जना ग्वालाले पञ्जपुखुमा एउटी सुन्दरी नुहाएर कपाल सुकाउँदै गरेकीप्रति आकर्षित हुँदै अगाडि पुग्दा सुन्दरी अलप भई जानेश्वरी देवीले दर्शन दिँदै भनिन्छन्, म म्हेपीकी अर्धांगिनी हुँ, सधैं अशोक वृक्षकै मुनि पूर्णकलशको रूपमा रहने छु। कलात्मक चाँदीको कलशसहितको तीनतले धातु छानायुक्त अन्नपूर्ण देवीको मन्दिर, जहाँ चैते देसैदेखि हुने नाथको रथारोहण असनमा पूजा थान्ने गरिन्छ। किनकि योगाम्बर जानेश्वरी म्हेपी पीठ, सेतो र रातो मच्छिन्द्रनाथका पनि गुरू मानिन्छन्।

तछें बहाः सुरत श्री महाविहार

काठमाडौंका १८ महाविहारमध्ये दशपुईका तछें बहाल ने.सं.६०० तिर तन्त्रज्ञानी सुरत बज्रद्वारा निर्मित हुन्। हेवज्रनैरात्मादेवीका भक्त सुरत बज्रका वंशज, देवपलन पिङ्गलविहार भशुपतिबाट बटुमा बसाइ सर्दा असज पुगेका हुन्। यिनैका वंशज जीवचन्द्रलाई ने.सं. ६०२ का राजा राय मल्लले भक्तपुर विहारमा बसाएका थिए भनिन्छ। असज तछें बहाल पाँचतले कलात्मक आगछेंसहितको छ। अशोभ्य बुद्धप्रति समर्पित विहारका सुरतबज्रको तान्त्रिक प्रभाव तिब्बतसम्म चर्चित रह्यो। १६औँ शताब्दीताका तिब्बत पुगेका सुरतबज्रले पाँचौं दलाई लामालाई समेत शास्त्रात्मक हाराई आफ्नो प्रभाव छोड्न सफल भएको बताइन्छ। बौद्ध कला, संस्कृतिको क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पुर्‍याउन सफल सुरतबज्र १२ वर्षपछि आफ्नो विहार तछें बहाल पुग्दा आफू मरेको ठानी भ्रमवंश करिया गरेको देखेपछि, लामा भेषमा आँचोर्छोभित्र समाधि लिए भनिन्छ। जना भेषमा महाविहारको ने.सं. ११९९ कछलागा ७ मा पुनर्निर्माण भएको हो।

जमल विहार र राजी पोखरी

संसारमा जवसम्म दुखी, असहाय रहिरहन्छ, तबसम्म आफूले बुद्धत्व ग्रहण नगर्ने प्रतिबद्ध एक ईश्वर हुन् आर्यावलोकिशेखर (सेतो मच्छिन्द्रनाथ)। २६०० वर्षअघि कौशल नरेश विरूद्धकाद्रा कपिलवस्तु र देवदहका शाक्य, कौल्यको आमहत्या हुँदा नेपाल प्रवेश गरी बसाएको वस्ती कोलियटोल नै केलटोल बताइन्छ। उनै कोलियहरूले कनक चैत्यलाई देवदहबाट ल्याएको भनिन्छ तर हामीले पुजे दुईतले आर्यावलोकिशेखरको मूर्ति जमलस्थित विहार रहेको ठाउँमा किसानले खेत खन्दा भेटिएको बताइन्छ। त्यसैले चैत्र शुक्ल अष्टमी (चैतदेसै) को दिन दिनघारा पाठशाला जमलबाट रथारोहणगरी दक्षिण विजयग्राम लगन परिक्रमाको प्रचलन रहेको हो। ने.सं. ७०८ का राजा शिवसिंह मल्लको राज्यकालमा खर्चटोलका दखबाजु प्रधानले गुठी खडा गरी रथयात्रा चलाएको तथ्य पाइन्छ। रथारोहण गरिँदै सेतो मच्छिन्द्रनाथको रथ लगनको माँ सिमा (आमा रुख) परिक्रमापछि जात्रा सम्पन्न हुने गर्दछ।

राजावादी आन्दोलन : देश र जनताको भविष्यमा धक्का

■ तिविशा पौडेल

नेपालमा २०६२/६३ को जनआन्दोलनपछि राजतन्त्रको अन्त्य भई संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको स्थापना भएको भएपछि दुई दशक पूरा हुँदै छ। तर, यो अवधिमा देशले स्थिरता, सुरासन र आर्थिक विकासको अपेक्षित गति लिन सकेन। यही सन्दर्भमा, पछिल्ला वर्षहरूमा राजावादी आन्दोलनहरू पुनः सक्रिय भएका छन्। राजसंस्थाको पुनर्बहाली र नेपाललाई हिन्दुराष्ट्र बनाउनुपर्ने माग राख्दै विभिन्न समूहले निरन्तर आन्दोलन गर्दै आएका छन्। तर, यी आन्दोलनहरूले नेपाली समाज र सर्वसाधारणमा सकारात्मकभन्दा बढी नकारात्मक असर पारिरेका छन्। राजावादी आन्दोलनको उदय जब राजतन्त्र अन्त्य भएपछि नेपालले गणतान्त्रिक प्रणालीमा प्रवेश गरे पनि राजनीतिक अस्थिरता, आर्थिक संकट, बेरोजगारी, भ्रष्टाचार र सुशासनको अभावले आमजनता निराश बने। राज्य संयन्त्रले नागरिकको अपेक्षा पूरा गर्न नसक्दा, राजसंस्थाको पुनर्बहालीको माग राख्ने समूहहरू सक्रिय हुन थाले। तसर्थ २०६२/६३ पछि केही समय मौन रहेका राजावादी समूहहरू विरोधपरी २०७२ को संविधान जारी भएपछिको असन्तोषलाई भजाएर

पुनः सक्रिय हुन थाले। यिनका मुख्य मुद्दाहरू भनेजस्तै नेपाललाई हिन्दुराष्ट्र घोषणा गर्नुपर्ने, संवैधानिक राजतन्त्र पुनःस्थापित गर्नुपर्ने, संघीयता खारेज गर्नुपर्नेलगायत रहेका छन्। त्यसमा पनि मुख्यतः पश्चिमी संस्कार, संस्कृतिले परेको प्रभाव अन्त्य गर्नुपर्ने राजावादीहरूको लामो समययताको माग रहँदै आएको पाइन्छ। यसैको सिलसिलामा पछिल्ला वर्षहरूमा काठमाडौं, पोखरा, चितवन, नेपालगञ्जलगायतका प्रमुख सहरहरूमा हजारौं मानिस सहभागी भएका राजावादी 'यालीहरू' देखिए। यस्ता प्रदर्शनले सर्वसाधारणलाई प्रभावित बनाइरहेका छन्। राजावादी आन्दोलनका समर्थकहरू यसलाई राष्ट्रहितको आन्दोलनको रूपमा चित्रण गर्छन्। तर, यस्ता आन्दोलनले जनजीवनमा नकारात्मक असर पुर्‍याएका छन्। राजनीतिक अस्थिरता फन् चुलियो छ। राजावादी आन्दोलनले लोकतान्त्रिकी राजनीतिक दलहरूलाई थप दबावमा पारेको छ। आन्दोलनका कारण सत्तारूढ दलहरूले अनावश्यकरूपमा आफ्ना प्रार्थमिकता परिवर्तन गर्नुपर्नेको छ। त्यसकारण राजावादी समूहको दबावपछि केही दलहरूले हिन्दुराष्ट्रको बहस गर्न थाले, जसले धार्मिक धुवीकरण निम्त्याउन सक्छ। यदि राजनीतिक दलहरू आफ्नो स्थायी सिद्धान्त छाड्दै जनमत भजाउने खेलमा लगनसक्ने देखिन्छ। त्यस्ता गतिविधिले देशलाई स्थिरतातिर लैजान सक्दैनन्। साथै, सामाजिक जनजीवनको विभाजनमा प्रभाव परेको देखिन्छ। राजावादी आन्दोलन गर्न लाग्दा धर्म, जाति, क्षेत्र र राजनीतिक विचारधाराका आधारमा समाजलाई विभाजन गर्ने माध्यम बन्दै गएको। संघीयतामा जनताले सेवा सुविधाको पहुँचका कारण धरदैलोमा सरकार भएको आभाष गरेका छन्। तर संघीयताकै विरोध राजावादीहरूले गरेको

पाइन्छ। संघीयता खारेजीको मागले पहिचानवादी र मधेस आन्दोलनका समर्थकहरूलाई थप उत्तेजित बनाउने सम्भावना छ। लोकतन्त्र समर्थक र राजावादी समूहहरूबीच वैचारिक तिकता बढ्दै गएको छ। नेपाल बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक र विविध संस्कृतिको साझा भूमि हो। यस्तो विविधतायुक्त समाजमा कुनै पनि आन्दोलनले सामाजिक ऐक्यबद्धता भत्काउनेगरी अघि बढेमा त्यसले समाजलाई नै कमजोर बनाउँछ। आर्थिक गतिविधिमा असर परेको छ। नेपालको अर्थतन्त्र पहिले नै संकटग्रस्त छ। राजनीतिक अस्थिरता, वैदेशिक रोजगारीमा आश्रित, महँगो, भ्रष्टाचार र निजी क्षेत्रको सीमित भूमिकाजस्ता कारणले आर्थिक वृद्धिदर कमजोर छ। कुनै पनि समूहबाट हुने सडक अवरोध, आमहडताल र यालीलगायतका कारण सर्वसाधारणको दैनिक आर्थिक गतिविधिमा अवरोध हुन जान्छ। शुक्रवारको आन्दोलन जसरी हिंसात्मक बन्यो, बनाइयो यसले जनतामा ठूलो त्रास पैदा गरेको छ। जनता पुनः भयभीत भएका छन्। विगतका आन्दोलनबाट आजित भइसकेका जनताले कुनै आन्दोलन अझ हिंसाजन्य गतिविधि कल्पनासम्म गर्न चाहँदैनन्। विडम्बना राजावादीको आन्दोलन अराजक बन्यो। दुई जनाको ज्याने गयो। निजी तथा सार्वजनिक भवन, सवारीसाधन जलाइयो, तोडफोड गरियो। यस्ता गतिविधिले देश र जनता दुवैलाई फाइदा गर्दैन। यस्ता विभिन्न खालका गतिविधिहरूले पर्यटन क्षेत्रसम्म असर पर्ने थाल्यो, किनभने आन्दोलनले देशको छवि अस्थिर देखाउँछ। पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने संरचनाहरूमा पनि दखल परेको हुन्छ। विदेशी लगानी आउँदैन, जसले अर्थतन्त्रमा ठूलो धक्का पुर्‍याउँछ। नेपालको गणतन्त्र व्यवस्था पूर्णरूपमा परिपक्व

भइसकेको छैन। यो प्रणालीलाई सुदृढ पार्न जनतासँग मात्र नभई नेताहरूमा पनि लोकतान्त्रिक चेतना आवश्यक छ। तर, राजावादी आन्दोलनले लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यतामाथि प्रश्न उठाउँदै लोकतन्त्रप्रतिको विश्वास कमजोर बनाइरहेको छ। लोकतान्त्रिक प्रणाली असफल बनाउने जुनसुकै आन्दोलनले पनि लोकतान्त्रिक संस्थाहरू कमजोर बनाउँछ। साथै विधिका शासनलाई पनि धमिलो बनाउँछ। अलोकतान्त्रिक अभ्यासलाई सशक्त बनाउँछ। त्यसकारण यदि लोकतन्त्रप्रति जनतामा नै विष्णु फालियो भने, पुनः कुनै निरंकुश प्रणाली आउने खतरा रहन्छ। राजावादी आन्दोलनले लक्ष्य प्राप्त गर्न सक्छ त ? नेपालमा गणतन्त्रको जग गहिरो भइसकेको छ, र प्रमुख राजनीतिक दलहरू कुनै पनि हालतमा राजसंस्था पुनःस्थापना गर्न इच्छुक देखिँदैनन्। तथापि, यदि लोकतान्त्रिक सरकारले जनअपेक्षा पूरा गर्न सकेन भने यस्ता आन्दोलनहरूले भन्ने बल पाउने निश्चित छ। वर्तमान सरकार र लोकतान्त्रिक शाक्ति कमजोर भएमा राजावादी आन्दोलन अझै उग्र बन्नसक्छ। राजावादी आन्दोलन नेपाली समाजको पछिल्लो असन्तुष्टको उपज हो। यो आन्दोलनले सरकारलाई चुनौती दिएको छ, तर तिनले सर्वसाधारणको जीवनमा नकारात्मक असर पारिरेको छ। वर्तमान व्यवस्थामाथि प्रश्न उठिरहेको हुँदा देशको भविष्य अस्थिरतातर्फ उन्मुख भएकोमा आमजनताको चासो र चिन्ता बढेको छ। राजनीतिक दलहरूले सुशासन, आर्थिक विकास र जनअपेक्षाहरू सम्बोधन गरी यस्ता प्रश्नहरूलाई तत्काल सम्बोधन गर्न सक्नुपर्छ। अहिलेको मुख्य आवश्यकता भनेको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्न दलहरू जिम्मेवार बन्नु, असन्तुष्ट जनताका मागहरूलाई सम्बोधन गर्नु र मुक्तकलाई स्थायित्वको दिशामा अघि बढाउनु हो।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका लागि आवश्यक जानकारी

- वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ।
- सरकारले खुला गरेका मुलुकहरूबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरू विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ।
- १८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइँदैन। खाडी मुलुकमा जान महिला घरैलु कमदारको हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रूपैयाँ बराबरको विमा गराउनुपर्दछ।
- सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ। महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि त्रिको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधभर्ना पाइन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृतिका लागि करार अवधि तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रूपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रूपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ।
- विभागले तोकेबमोजिम सौपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ।
- म्यानपावर कम्पनीलाई त्रिको पैसाको रिसद लिनुपर्दछ।
- सम्पन्नताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आफन्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिका लागि उजुरी दिन सक्ने छ।
- कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने संस्थामाफर्कत स्वदेश पठाउनुपर्छ।
- करारबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अलपत्र परी स्वदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ।
- कामदारले भिसाको म्याद, करार अवधि र श्रम स्वीकृतिको म्याद सकिएपछि स्वदेश फर्कनुपर्दछ।

डिभिजन वन कार्यालयमा ४० हजार बिरुवा उत्पादन

तनहुँ (प्रस)- डिभिजन वन कार्यालय तनहुँले ४० हजार बिरुवा उत्पादन गरी वितरणको तयारी गरेको छ। कार्यालयको हाताभित्र रहेको नर्सरीमा विभिन्न प्रजातिका ४० हजार बिरुवा उत्पादनको तयारी गरिएको कार्यालयले जनाएको छ। कार्यालयका सहायक वन अधिकृत नवीन विकले पाँच हजार जडीबुटीका बिरुवा, पाँच हजार बहुवर्षीयअन्तर्गत बिरुवा र ३० हजार अन्य बिरुवा उत्पादन भइरहेको जानकारी दिए। उनका अनुसार जडीबुटीअन्तर्गत टिमुर, सिप्लीगान, दालचिनीलगायतका बिरुवा उत्पादन भइरहेको छ। कार्यालयले यहाँ उत्पादित बिरुवा सर्वसाधारण एवं समूहलाई नि:शुल्क वितरण गर्ने गर्दछ। गत आर्थिक वर्षमा कार्यालयले ८२ हजार बिरुवा वितरण गरेको थियो। जिल्लाका विभिन्न स्थानबाट बिरुवा लिनका लागि कृषकहरू कार्यालयमा आउने गरेका छन्। कार्यालयमा अन्यभन्दा डालेघाँसका माग बढी रहेको छ। पशुपालनमा सक्रिय कृषकहरू डालेघाँसका लागि बिरुवा लिन आउने गरेको विकको भनाइ छ। कार्यालयबाट तेजपात, बेल, टिमुर, अशोका, कमपुर, म्यांगो स्टिक, अम्बा, सिप्लीगान, राजबृक्ष, पारिजात, शितलचिनी, बडहर, इपिल इपिल, लप्सी, अमला, चाँप, निमारो, कटहरे, जामुन, कल्की, हरो, वरो, सिरिष प्रजातिका बिरुवा वितरण गरिनेछ। विकले भने, 'बिरुवा लगेर मात्र हुँदैन, त्यसलाई संरक्षण गरेर हुर्काउनुपर्छ, बिरुवा लैजानेलाई पनि यस वारेमा सचेत गराउंछौं।'

कार्यालयले जिल्लाका विभिन्न सामुदायिक तथा निजी वनमा वृक्षरोपणका लागि समेत बिरुवा वितरण गर्ने गरेको छ। जिल्लालाई हरियाली बनाउन र वन हराभरा बनाउन बिरुवा वितरणलाई अभियानकै रूपमा अगाडि बढाइएको डिभिजन वन कार्यालयका प्रमुख शरद अधिकारीले जानकारी दिए। जिल्लाका कूल क्षेत्रफलमध्ये करिब ७२ हजार ८० हेक्टर वनले ओगटेको छ। जिल्लाभर ६१६ वटा सामुदायिक वन र ४८५ वटा कबुलियती वन रहेको छ।

कागबेनी त्रिवेणीधाममा मुस्ताङको वाराण्ड मुक्तिक्षेत्र-४ कागबेनी त्रिवेणीधाममा चैत्र कृष्ण औंसीको तिथिमा शनिवार दिवंगत पितृको नाममा श्राद्ध, तर्पण र पिण्डदान गर्न आएका आफन्तको घुइँचो। तस्विर: सुन्दरकुमार थकाली, रासस

पाल्पाका किसानलाई चैते धान रोप्न चटारो

■ रामचन्द्र रायमाथी

तानसेन (पाल्पा)- आलु, गहुँलगायत वाली भित्रचाएका पाल्पाका किसानलाई चैते धान रोपाईंको चटारो थपिएको छ। यहाँका पूर्वखोला, रामपुर, रम्भा, निस्तीलगायत फाँटका अधिकांश किसान एक सातायता चैते धानको रोपाईंमा व्यस्त छन्। पूर्वखोला गाउँपालिका-३ कलौलीकी गोमाया कामु अहिले चैते धान रोप्न व्यस्त छन्। गर्मी मौसमका कारण अन्य स्थानमा खडेरी परेको समयमा उनको परिवारलाई भने कुलोको पानीले सिञ्चित भएको पाँच रोपनी खेतमा चैते धान रोप्न भ्याइनभ्याइ छ। पानीको सुविधा भएको र उत्पादन पनि हुने भएकाले बर्सेनि चैते धान रोप्दै आएको कामु बताउँछन्।

चैते धानका लागि पानीको समस्या हुँदैन। उत्पादन पनि राम्रै हुन्छ, उनले भनिन्, 'त्यसैले वर्षौंदेखि निरन्तर हामीले चैते धान रोप्दै आएका छौं।' चैते र बखैँ धान गरेर वर्षमा दुई वाली धान खेती गर्ने कामु बखैँ धानभन्दा चैते धान पर्याप्त उत्पादन हुने बताउँछन्।

गोमायाजस्तै डढेटाका सोमबहादुर थापालाई पनि चैते धान रोप्ने चटारो छ। खेत जोत्ने, पानी मिलाउने, ब्याड काट्नेदेखि धान रोप्न उनको परिवारलाई भ्याइनभ्याइ छ। उनले करिब दुई क/ा खेतमा चैते धान रोप्न थालेको बताए। 'फागुनमा राखेको धानको ब्याड हो। चैतको अन्तिमतिर रोपिसक्नुपर्ने हुन्छ,' थापाले भने, 'धान रोपेर सक्ने तयारीमा छौं।' बेमौसमी खेतीका रूपमा रोपिने चैते धानबाट मनग्य आम्दानी हुने भएपछि आफ्नो परिवारले धेरै पहिलेदेखि नै चैते धान रोप्दै आएको उनी बताउँछन्। उनीहरूजस्तै यहाँका डढेटा, लावे, सातविसे, खैरेनी, आठविसे, कलौली, चेवा मंगला, सुखीरालगायतका फाँटका प्रायः किसानलाई चैते धानको रोपाईंको हतारोले एकैछिन फुसद छैन। महिला हरियो धानको बीउ

राप्तीमा गोहीको गुँड खोज्दै निकुञ्ज

चितवन (प्रस)- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले घडियाल गोहीको गुँड खोजे कार्य सुरु गरेको छ। राप्ती नदी क्षेत्रमा चैत १ गतेदेखि गुँड खोज्ने कार्य सुरु गरिएको हो।

निकुञ्जका सूचना अधिकारी अविनास थापाभन्दा अनुसार अहिलेसम्म १४ वटा गुँड फेला परिसकेका छन्। वैशाख १० गतेसम्म चितवन निकुञ्जले दुई जना कर्मचारी छटाएर गुँड खोज्ने कार्य गरिएको छ। स्थानीय बोटे समुदायका व्यक्तिहरूले गोहीको गुँड खोज्ने कार्य गरिरहेका छन्। उनीहरूले गुँड खोजेर त्यसको रेखदेख गर्ने उनले बताए। वैशाख १५ गतेपछि गोहीको अण्डा संकलन गर्ने तयारी गरिएको उनले बताए।

गत वर्ष राप्ती नदीमा भेटिएका १६ वटा गुँडमध्ये आठवटा गुँडका अण्डा निकालिएको थियो। २४७ वटा अण्डा संकलन गरी कोरलिको उनले बताए। उनले भने, 'अहिले गुँड खोजेपछि कतिवटा गुणको अण्डा निकाल्ने भन्ने तय गरिने छ।' निकुञ्जले गोही प्रजनन केन्द्र स्थापना गरेर नदी किनारका जोखिममा रहेका गुँडबाट अण्डा संकलन गरेर प्रजनन केन्द्रमा ल्याएर कोरल्ले गरिन्छ। कोरलिका बच्चाहरू हुर्काएर पुनः विभिन्न नदीहरूमा छोड्ने गरिएको छ।

यहाँ उत्पादन गरिएको घडियाल गोही चितवनको नारायणी, राप्ती, कर्णालीलगायतका नदीमा छाडिँदै आएको थियो। पछिल्लो समयमा राप्ती र नारायणीमा मात्रै छाड्ने गरिएको छ। सन् १९७८ मा प्रजनन केन्द्र स्थापना भएपछि गोहीको बच्चा हुर्काएर सन् १९८१ बाट नदीमा छाड्न थालिएको हो।

१० स्थानीय तहका २० वडा डढेलोको उच्च जोखिममा

खोटाङ- १० स्थानीय तह रहेको खोटाङका २० वटा वडा डढेलोको उच्च जोखिममा रहेका छन्। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले दुई नगरपालिका र आठ गाउँपालिकाका ७९ वटा वडामध्ये २० वटा वडालाई डढेलोको उच्च जोखिममा राखेको हो।

दिक्तल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको दिक्तल, जालपा, बुइपा, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको बाहुनीडाँडा, दुर्छिम, महादेवस्थान, अर्खौँले, राजापानी, रावाबेंसी गाउँपालिकाको लामिडाँडा, ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको ऐसेलुखर्क, केपलासगढी गाउँपालिकाको बाक्सिला डढेलोको उच्च जोखिममा रहेको डिभिजन वन कार्यालय खोटाङले जनाएको छ। समितिका अनुसार खोटेहाड गाउँपालिकाको सबै वडाहरू लिकुवापोखरी, वाप्लुखा, सावाकटहरे, बडकादियालो, चिपिङ, इन्द्रेणीपोखरी, खोटाङबजार, सिम्पानी, लिच्छिराम्चे डढेलोको उच्च जोखिममा छन्।

डढेलोको मध्यम जोखिममा दिक्तल रूपाकोट मझुवागढी नगरपालिकाको सोल्मा, बाम्राङ, खाल्ले, लफचाङ, पाथेका, खार्मी, नुनथला, विजयखर्क, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको डिकुवा, च्यास्मिटर, बडहरे, मंगलटार, धिनुङ, सल्ले, रावाबेंसी गाउँपालिकाको खापा, ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको ज्यामिरे, दिप्लुङ चुइचुम्मा गाउँपालिकाको

जिल्लास्थित सबै स्थानीय तह र रेडक्रसले आफ्नो मातहत रहेका विपद् नियन्त्रण र प्रतिकार्य गर्नका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको व्यवस्थापन गरी सामग्री मौज्जातको विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई उपलब्ध गराउन भनिएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका संयोजक एवं प्रमुख जिल्ला अधिकारी नरहरि धिमिरेले बताए। गत वर्ष जिल्लाको विभिन्न स्थानमा गरी ६५ वटा वनमा डढेलो लागेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय खोटाङले जनाएको छ।

यस वर्षको सुस्खायाम सुरु गएलगत्तै हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका-२ बाहुनीडाँडाको विभिन्न सामुदायिक वनमा लागेको डढेलो गाउँ पस्दा नौवटा घर तथा सोही नगरपालिका-५ दुर्छिममा चार घर जलेर नष्ट भएका छन्। डिकुवामा चैत ४ गते तथा दुर्छिममा चैत ८ गते विभिन्न सामुदायिक वनमा लागेको डढेलो अनियन्त्रित भई गाउँ पस्दा ठूलो क्षति भएको हो।

राष्ट्रिय वनमा आगो लगाउने वा आगलागी हुन जाने कुनै कार्य गरेमा वन ऐन २०७६ को परिच्छेद १५, कसुर र सजायअन्तर्गत क्षतिको विगो असुल गरी तीन वर्षसम्म कैद वा ६० हजार रूपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था छ। तर, जिल्लामा भएका डढेलो तथा आगजनीका घटनामा अहिलेसम्म कुसैलाई पनि कारवाही गरिएको छैन। रासस

लोमान्थाङमा अस्पताल बन्यो, उपकरण र जनशक्ति र्खाँचो

मुस्ताङ- उपल्लो मुस्ताङको लोमान्थाङ गाउँपालिकामा पाँच शय्याको आधारभूत अस्पताल भवन निर्माण गरिएको छ। संघीय सरकारको एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रमअन्तर्गत लोमान्थाङ गाउँपालिकाको सहलगानीमा साठे दुईतले आधारभूत स्वास्थ्य सेवा भवन निर्माण गरिएको हो।

उपल्लो मुस्ताङका नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउनेगरी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा पूर्वाधार निर्माणको ठेक्का सम्झौता गरिएको थियो। सम्झौता अवधि दुई वर्ष रहेको लोमान्थाङस्थित आधारभूत स्वास्थ्य सेवा पूर्वाधार निर्माण चल्दै गर्दा कोरोना महामारी र प्रतिकूल मौसमलगायतका कारण तोकिएको समय सम्पन्न हुन सकेको थिएन। ठेक्का सम्झौताअनुसार उक्त भवन आव २०८०/८१ जेठमा सकिनुपर्ने थियो।

लोमान्थाङ-५ लोमान्थाङ बजार नजिक २७ कोठे भवन निर्माण गरिएको हो। उक्त भवन सात करोड १९ लाख रूपैयाँको लागतमा निर्माण सम्पन्न गरिएको गाउँपालिकाका निमित्त कार्यालय

प्रमुख विकास केसीले जानकारी दिए। विशेषज्ञ चिकित्सकसहितको सेवा प्रवाह गर्ने उद्देश्यले शल्यक्रिया कक्ष, एक्सरे कक्ष, ल्याब कक्ष, प्रसूति कक्ष, फार्मसी कक्षलगायत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मी बस्ने आवास निर्माण गरिएको उनले जानकारी दिए। लोमान्थाङका अध्यक्ष टमीनवु गुरुङले उपल्लो मुस्ताङका नागरिकलाई आधार भूत स्वास्थ्य सेवाको सुविधा पुऱ्याउन भवन निर्माण गरिएको बताए। भवन वनेपनि सेवा सञ्चालन गर्न उपकरण र जनशक्ति अभाव भएको उनको भनाइ छ। 'सेवा सञ्चालन गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारको सहयोगको आवश्यकता छ,' अध्यक्ष गुरुङले भने। रासस

मण्डलामा गुञ्जिँदै गायक सिन्देल

लोकप्रिय गजल गायक राज सिन्देलले एकल गजल गायन गर्न भएका छन् । शनिबार (बैत १६ गते) नयाँ बौनेश्वर, थापागाउँस्थित मण्डला थिएटरमा आयोजित बिम्ब उत्सवमा सिन्देलले एकल गजल प्रस्तुत गर्न भएका हुन् । बिम्ब आर्ट्सको प्रस्तुतिमा रहेको एकल गजल गायन दिउँसो ४ बजेबाट सुरु हुनेछ । आयोजक बिम्ब आर्ट्सकी संगीता थापा मगरका अनुसार कार्यक्रममा अन्य संगीतकार चण्डिप्रसाद काफ्ले, सुरेश गैरे, केशव पौडेल, एलिया सुनुवार, राज सागर र दिनेश गौतमको पनि उपस्थिति रहनेछ । गायक सिन्देलले १३ वर्षपछि आफूले एकल गजल गायन गर्न लागेको जानकारी दिए ।

आइतबार, १७ चैत २०८१ (Sunday, March 30, 2025)

च्याम्पमा सेलिब्रेटी

काठमाडौं (प्रस)- अभिनेत्री स्वास्तमा खड्का, प्रियंका कार्की, नीति शाह, सुष्टि श्रेष्ठ, आना शर्मा, नम्रता श्रेष्ठ, मिस नेपाल प्रतियोगिता प्रियंका रानी जोशी, मिस्टर नेपाल समर्पण जङ्ग कार्की, मोडल सविता कार्की, सोफिया भुजेल, आस्था पोखरेल लगायतका चर्चित सेलिब्रेटी एउटै रयाम्पमा प्रस्तुत भएका छन् । शुक्रबार साँझ आयोजित १४औँ संस्करणको जोय 'आइडसी डिजाइनर रनवे' नामक फेसन शोमा उनीहरू शो टपरको रूपमा विभिन्न आकर्षक पहिरनसहित रयाम्पमा प्रस्तुत भएका हुन् ।

जोय कस्मेटिक नेपालको प्रस्तुति रहेको शोमा ५० डिजाइनरले डिजाइन गरेका विभिन्न पहिरनका आकर्षक डिजाइन सेलिब्रेटीको अलवा मोडलहरूले विभिन्न १२ सिक्वेलमा प्रस्तुत गरेका थिए ।

भारतको चर्चित अन्तर्राष्ट्रिय कोरियोग्राफर यतिन नरेन्द्र गान्धीको समेत सहभागिता रहेको दारवारमार्ग स्थित होटल याक एण्ड यतिमा आयोजना भएको शोको म्यानेजमेन्ट जिम्मेवारी नेक्स्ट मोडल्स नेपालले गरेको हो । यही संस्करणको बाँकी फेसन शो शनिवार निरन्तर हुने नेक्स्ट मोडल्स नेपालका सिडियो रवि धमलाले बताए ।

शोमा आइसी कलेजका २०२३ ब्याजका १०२ जना विद्यार्थी डिजाइनरहरूले तयार पारेका फरक फरक पहिरनका डिजाइनहरू २५ सिक्वेलमा प्रस्तुत हुनेछ ।

आयोजक आइसी कलेजकी प्रबन्ध निर्देशक शैलजा अधिकारीले 'आइडसी डिजाइनर रनवे'को मुख्य उद्देश्य नेपाली फेसन डिजाइनरको प्रचारप्रसार गर्दै उनीहरूले डिजाइन गरेका नेपाली फेसनका आकर्षक डिजाइन अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुर्याउनु रहेको बताइन् । विगतका वर्षमा एक दिन आयोजना भएको यसवर्ष अझै भब्य रूपमा दुई दिन आयोजना गरिएको हो ।

गुरुङको 'हिउँको गीत' सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- पोखराका साहित्यकार तीर्थ गुरुङको नयाँ उपन्यास 'हिउँको गीत'को काठमाडौंमा विमोचन भएको छ । नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको प्रेक्षालयमा शनिवार उक्त कृति विमोचन गरिएको हो ।

विमोचनमा लेखक सुविन भट्टराई, विना थिङ र समाजशास्त्री डा. गणेश गुरुङले मन्तव्य राखेका थिए । कार्यक्रममा बोल्दै सुविनले गुरुङको औपन्यासिक पुस्तकमाथि फिल्म बनाए अदभूत हुने बताए ।

विना थिङ तामाङले उक्त पुस्तक सवाल्टन लिटरेचर रहेको बताइन् । गणेश गुरुङले कृतिलाई गुरुङ इतिहासको यथार्थ चित्रणका रूपमा व्याख्या गरे ।

कार्यक्रम लेखक गुरुङ सुशान्तले चलाएका थिए भने लेखक परिचय अर्का लेखक भूपिनले दिएका थिए । कार्यक्रममा वरिष्ठ पत्रकार युवराज घिमिरे, लेखकहरू कुमार नगरकोटी, नारायण ढकाल, पत्रकार एवं लेखक यज्ञश

तथा वरिष्ठ रंगकर्मी अनुप बराल लगायत सहभागी रहे । गुरुङको कृति साँगिला बुक्सले बजारमा ल्याएको हो । ४२७ पृष्ठको उपन्यासको हाईकभर मूल्य १ हजार ९५ रूपैयाँ छ ।

कोइरालालाई उत्कृष्ट निर्देशकको अवार्ड

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- गैर आवश्यक नेपाली संघ 'एनआरएनए' थाइल्याण्डका अध्यक्ष भविन्द्र वस्नेतको प्रमुख आतिथ्यतामा बैंककमा 'पाँचौँ हिमालयन अन्तर्राष्ट्रिय अवार्ड २०२५' विभिन्न क्षेत्रमा अमूल्य योगदान पुराएका व्यक्तिलाई अर्पण गरिएको छ ।

नेपाली राष्ट्रिय गानबाट सुरु गरिएको समारोहमा ईशान श्रेष्ठले मञ्जुश्री नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए भने नृत्य निर्देशक कृष्ण रसाव, केशव कोइराला, मोडल शिला गजुरेल, जोशिफा गुरुङ, पुजन काफ्ले लगायतले आफ्ना प्रस्तुतिमाफत दर्शकको मन जित्न सफल भएका थिए ।

समारोहमा नेपाली गीतसंगीत र मौलिक नृत्य संरक्षण सम्बर्द्धनमा अनुत्तुलनिय योगदान पुऱ्याएकोमा चर्चित नृत्य निर्देशक केशव कोइरालालाई 'वेप्ट निर्देशकको अवार्ड' अर्पण

गरिएको थियो । निर्देशक कोइराला लामो समय देखि नृत्य प्रशिक्षकको रूपमा सक्रिय छन् भने नृत्य निर्देशक संघ नेपालका कोषाध्यक्ष पनि

हुन् । त्यसैगरी हिमालय टाइम्स दैनिकका उपसम्पादक एवं मिलाप मासिकका सम्पादक कृष्ण भुसाललाई 'पत्रकारिता रजत सम्मान'ले विभूषित गरिएको थियो ।

रंगशाला

प्रधानमन्त्री कप क्रिकेट

नेपाल पुलिस च्याम्पियन

प्रभाव संवाददाता

भैरहवा (रूपन्देही)- प्रधानमन्त्री कप पुरुष राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगिताको उपाधि नेपाल पुलिस क्लबले जितेको छ । शनिवार भएको फाइनलमा त्रिभुवन आर्मी क्लबलाई छ विकेटले पराजित गर्दै पुलिसले उपाधि जितेको हो ।

जितका लागि १५५ रनको लक्ष्य पछ्याएको पुलिसले २५.२ ओभरमा चार विकेटको क्षतिमा पूरा गर्‍यो । उसका लागि ओपनर कुशल भुर्तेलले ६१ रन बनाए । कुल ७० बलको सामना गरेका उनले सात चौका र तीन छक्का प्रहार गरे । यस्तै अमित श्रेष्ठले ३९ र दिलिपनाथले अविजित ३१ रन बनाए । आर्मीका लागि साहब आलमले तीन र नरेन साउदले एक विकेट लिए ।

त्यसअघि भैरहवास्थित सिद्धार्थ क्रिकेट रंगशालामा टस हारेर ब्याटिङको निम्तो पाएको आर्मीले ४३ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै १५४ रन बनाएको थियो । २५ रनमै ५ विकेट गुमाएको आर्मीका लागि कप्तान विनोद भण्डारी र बसीर अहमदले ७५ रन बढीको साझेदारी गरेका थिए । उसका लागि बसीर अहमदले १०४ बलको सामना गर्दै नौ चौका र एक छक्काको सहयोगमा ८६ रन बनाए भने कप्तान विनोद भण्डारीले २९ रनको योगदान दिए । त्यसबाहेक विवेक यादवले ११ रन बनाउदा अन्य कुनै पनि ब्याट्सम्यानले दोहोरो अंक समेत जोड्न सकेनन् ।

आर्मीलाई सस्तोमै समेट्ने क्रममा बलिङतर्फ नेपाल पुलिसका करण केसीले ७ ओभरमा एक मेडेनसहित ३० रन खर्चेर तीन

विकेट लिए । सागर ढकालले आठ ओभरमा २९ रन खर्चेर तीन विकेट लिँदा कप्तान दीपेन्द्र सिंह ऐरीले दुई र ललित राजवंशी र गुलशन भाले समान एक/एक विकेट लिए ।

प्रधानमन्त्री कप पुरुष राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगिताअन्तर्गत यसपटक ४६ वटा खेलहरू खेलाइएको थियो । यी सबै खेल पहिलो पटक काठमाडौँ बाहिर रूपन्देहीमा रहेको सिद्धार्थ क्रिकेट रंगशाला, तिलोत्तमामा रहेको एकस्ट्याटेक ओभल क्रिकेट रंगशाला र दागको लमहीमा रहेको देउखुरी अन्तर्राष्ट्रिय रंगशालामा आयोजना भएको हो । प्रतियोगितामा ७ वटै प्रदेशका टोली र नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र शस्त्र प्रहरीको विभागीय टोलीसहित १० वटा टोलीहरूले सहभागिता जनाएका थिए ।

टी-२० आई सिरिज

अनिल र सन्दीप बन्द प्रशिक्षणमा परेनन्

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले ओपनर अनिलकुमार साह र लेग स्पिनर सन्दीप लामिछानेलाई बाहिर राख्ने टी-२० आई सिरिजका लागि २० खेलाडीलाई बन्द प्रशिक्षणमा बोलाएको छ । क्यानले शनिवार हङकङमा हुने सिरिजका लागि २० खेलाडीलाई बन्द प्रशिक्षणमा बोलाएको हो । तर, प्रशिक्षणमा बोलाइएको खेलाडीको सूचीमा नियमित ओपनर अनिलसँग लेग स्पिनर सन्दीपको नाम भने समावेश छैन ।

अनिलले शनिवार सम्पन्न प्रधानमन्त्री कप एकदिवसीय क्रिकेट प्रतियोगितामा मधेश प्रदेशको कप्तानी गरेका थिए । उनको नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) मा हात भाँचिएको थियो । तर, रिकभर भएर फर्किएका उनले नौ इनिङ्स खेल्दै २२६ रन बनाएका थिए । यसक्रममा उनले दुई अर्धशतक प्रहार गरेका थिए । तर, हातको चोट पुनः बल्किएको कारण उनी

बन्द प्रशिक्षणमा नफर्किएका हुन् । यस्तै, सन्दीपले भने हर्नियाको अप्रेसनका कारण प्रधानमन्त्री कपमा सहभागिता जनाएनन् । उनी अर्को रिकभर भएका छैनन् । यी दुई मुख्य खेलाडी बाहिरिँदा किरण ठगुना, दीपेन्द्र रावत, रूपेश सिंह र

अर्जुन घर्तीजस्ता नयाँ खेलाडीले स्थान बनाएका छन् । क्यानका अनुसार ९ देखि १३ अप्रिलसम्म हुने सिरिजमा नेपाल र घरेलु टोली हङकङसहित कतार र कुवेतले सहभागिता जनाउने छन् । नेपालले कतारसँग खेल्दै

प्रतियोगिताको सुरुआत गर्नेछ । दोस्रो खेल अप्रिल १० मा कुवेत र तेस्रो तथा अन्तिम खेल अप्रिल १२ मा हङकङसँग खेल्नेछ । लिग चरणमा शीर्ष दुई टोलीले फाइनल खेल्ने छन् । तेस्रो र चौथो स्थानमा रहने टोलीले तेस्रो स्थानका लागि प्रतियोगिताको सुरुआत गर्नेछ ।

चर्च ब्याङ्गलाई तिलोत्तमा कपको उपाधि

प्रभाव संवाददाता

बुटवल- चर्च ब्याङ्ग युनाइटेड क्लबले २३औँ तिलोत्तमा गोल्डकपको उपाधि जितेको छ ।

देवनागरस्थित एन्फा टेक्निकल खेलमैदानमा शनिवार सम्पन्न फाइनलमा चर्च ब्याङ्गले विभागीय टोली एपिएफलाई २-० ले पराजित गरेको हो । उपाधिसँगै चर्च ब्याङ्गले १२ लाख १२ हजार २२२ रूपैयाँ

हात पारेको छ । एपिएफले भने ६ लाख ६६ हजार ६६६ रूपैयाँमा चित्त बुझाएको थियो । चर्च ब्याङ्गलाई उपाधि दिलाउन रिचर्ड विल्सन र राज भुपालले गोल गरेका हुन् । चर्च ब्याङ्गले खेलको १९औँ मिनेटमै अग्रता लिएको थियो । विल्सनले सेट पीसको सदुपयोग गरे । राजको कर्नरमा आएको बललाई उनले हेडिङमार्फत जाली चूमाएका हुन् । पहिलो

हाफमा १-० को अग्रता लिएको चर्च ब्याङ्गले दोस्रो हाफमा पनि गोल थप्यो । ६५औँ मिनेटमा राज आफैले गोल गरे । अमन लामाले पेनाल्टी बक्सनजिकबाट प्रहार गरेको फ्रिक्कलाई एपिएफका गोलकिपर विशाल गुरुङले बचाएका थिए । तर, रिवाउन्डमा राजले गोल गरेका हुन् । उनले दोस्रो प्रयासमा सिक्स यार्ड बक्सबाट बललाई फिनिश गरे ।

भूकम्पप्रभावित म्यान्माको एक आवासीय भवनमा १० जनाभन्दा बढी फसेको आशंका

माण्डले, म्यान्मा- मध्य म्यान्माको मान्डलेमा विनाशकारी भूकम्पका कारण ध्वस्त भएको एक अपार्टमेन्ट ब्लकमा भग्नावशेषभित्र १० जनाभन्दा बढी मानिस फसेको हुनसक्ने रेडक्रसका एक अधिकारीले शनिवार बताएका छन्। शुक्रबार गएको ७.७ म्याग्निच्युडको भूकम्पबाट सबैभन्दा बढी प्रभावित मान्डलेका भवनमध्ये 'स्काई भिल्ला कन्डोमिनियम डेभलपमेन्ट' पनि एक हो।

उक्त भवनको भग्नावशेषबाट 'नौ जनाको मृत शरीर र ४४ जनालाई जीवितै निकालिएको छ।' घटनास्थलमा रहेका रेडक्रसका एक अधिकारीले नाम नबताउने सर्तमा एफपीसँग भने, '१० जनाभन्दा बढी मानिस भित्र हुन सक्छन्। हामी अझै पनि डेटा संकलन गरिरहेका छौं। हराएका परिवारका सदस्यहरूको खोजी गरिरहेका छन् र हामीले सूचना संकलन गरिरहेका छौं।'

भूकम्पका कारण म्यान्माका एक हजारभन्दा बढी मानिसको मृत्यु भएको छ तर सञ्चार सेवा नराग्री अवस्था भएको छ। विपत्तिको वास्तविक परिमाण बाहिर आउन थालेको छ।

यो दशकौंपछिको देशको सबैभन्दा ठूलो भूकम्प हो जसमा १७ लाखभन्दा बढी जनसंख्या भएको दोस्रो ठूलो सहर मान्डले नराग्री प्रभावित भएको छ।

भूकम्पका कारण स्काई भिल्ला कोन्डोको १२ तल्लामध्ये छ तलामात्र देखिएको छ। भूकम्पले सडक तथा पुलहरू

भत्काएको कारण भग्नावशेष हटाउनका लागि आवश्यक साधनहरू लिएर प्रभावित क्षेत्रमा पुग्न समस्या भइरहेको

छ। स्थानीयस्तरमा उपलब्ध डोजर र स्काभेटरले विशेषज्ञहरूको सहयोगमा काम गरिरहेका छन्। रासस/एफपी

वासिङ्टनद्वारा युएसएडको औपचारिक योजनाको घोषणा

वासिङ्टन- अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको प्रशासनले अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास संस्था युएसएडलाई प्रभावकारीरूपमा 'पुनर्गठन' गर्ने घोषणा शुक्रबार गरेको छ। अमेरिकी विदेशमन्त्री मार्को रबियोले जारी गरेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ, 'आज विदेश मन्त्रालय र अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियोग (युएसएड) ले सन् २०२५ को जुलाई १ सम्ममा विभागलाई युएसएडका केही कार्यहरू पुनः समेट्नेगरी पुनर्गठन गर्ने आफ्नो आशयबारे कंग्रेसलाई सूचित गरेका छन्।'

'विदेश मन्त्रालयले प्रशासनको प्राथमिकतासँग मेल नखाने 'युएसएड'का बाँकी कामहरू बन्द गर्ने योजना बनाएको छ,' उनले भने, 'दुर्भाग्यवश युएसएडका कार्यक्रममा लाभ धेरै कम थियो र लागत धेरै उच्च थियो। संस्था धेरै पहिले नै आफ्नो मूल अभियानबाट पछि हटेको थियो।' गत जनवरीमा पदभार ग्रहण गरेपछि रिपब्लिकन राष्ट्रपति ट्रम्पले ९० दिनका लागि अमेरिकी वैदेशिक सहायता रोकका गर्ने कार्यकारी आदेशमा हस्ताक्षर गरेका थिए। यसपछि युएसएडलाईका

विभिन्न कार्यक्रमहरूमा नाटकीय कटौती गरियो र महत्वपूर्ण मानवीय सहायताका लागि केही छुटहरू दिइयो। सन् १९९१ मा अमेरिकी कंग्रेसले सिर्जना गरेको स्वतन्त्र एजेन्सीमाथि सहायता रोककाले स्तब्ध र निराश बनाएको छ। विदेश सम्बन्धसम्बन्धी समितिमा सिनेटका डेमोक्रेट संसदहरूले यस कदमको निन्दा गर्दै एक विज्ञप्तिमा भनेका छन्, 'पुनर्गठनले युएसएडका कुनै पनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न असम्भवमात्र बनाउने छैन, तर विदेश विभागमाथि थोपरिएको बोझले यसको मूल मिशनमा विशेष व्यवधान निम्त्याउने छ।' 'यो प्रस्ताव गैरकानुनी, खतरनाक र गलत छ,' विज्ञप्तिमा भनिएको छ। बन्द हुनुअघि युएसएडले करिब

४३ अर्ब अमेरिकी डलरको वार्षिक बजेट व्यवस्थापन गरेको थियो, जुन विश्वको मानवीय सहायताको ४० प्रतिशतभन्दा बढी हो। ट्रम्पले पदभार ग्रहण गरेलगत्तै त्यहाँका अधिकांश कर्मचारीलाई प्रशासनिक विदामा राखिएको थियो। युएसएडका कर्मचारीहरूलाई शुक्रबार एक पत्रमाफत कानूनले आवश्यक नभएका सबै रोजगारी हटाउने योजनाबारे जानकारी गराएको विभिन्न अमेरिकी सञ्चार संस्थाहरूले जनाएका छन्। पत्रमा स्वतन्त्र निकाय युएसएडका कार्यवाहक प्रमुख जेरेमी लेभिनले अमेरिकी विदेश मन्त्रालयले आगामी महिनाहरूमा युएसएडका अधिकांश स्वतन्त्र कार्यहरू बन्द गर्ने योजना बनाएको बताएका छन्। रासस/एफपी

थाइल्याण्ड र म्यान्माका भूकम्पपीडितका लागि सहायता र आश्वासन आउने क्रम जारी

वैक, थाइल्याण्ड- युद्धग्रस्त म्यान्मा र छिमेकी मुलुक थाइल्याण्डमा गएको शक्तिशाली भूकम्पमा परी एक हजारभन्दा बढीको मृत्यु हुनुका साथै व्यापक क्षति भएको छ। विश्व समुदायबाट भूकम्पप्रभावित क्षेत्रमा आर्थिक राहत तथा सहायता र भौतिक सहयोग आउने क्रम जारी रहेको छ। भूकम्पका कारण म्यान्मामा हजारौं व्यक्ति मारिएका हुनसक्ने घटनास्थलमा पुगेका सहयोगी समूहहरूले जानकारी गराएका छन्।

विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्ल्यूएचओ) ले भूकम्पपछिको 'ट्रामा इन्जुरी' सामग्री तयार गर्न दुवैमा रहेको आफ्नो केन्द्रलाई परिचालन गरिरहेको र यसको आपत्कालीन व्यवस्थापन प्रतिकार्यलाई गति दिएको जनाएको छ। प्रवक्ता मार्गरेट ह्यारिसले जेनेभास्थित मुख्यालयबाट भूकम्प प्रतिकार्यका लागि समन्वय गरिरहेको जानकारी दिँदै भने, 'हामी यसलाई ठूलो घटनाका रूपमा हेरिरहेका छौं।' चीनको आपत्कालीन व्यवस्थापन मन्त्रालयले शनिवार ८२ जनाको उद्धार टोली म्यान्मा पठाएको जनाएको छ। चीनको युनानबाट एउटा छुट्टै उद्धार टोली शनिवार म्यान्माको व्यापारिक केन्द्र यांगुन आइपुगेको सिर्सिटिभीले जनाएको छ। चीन सरकारले म्यान्मालाई आपत्कालीन मानवीय सहायताका लागि १० करोड युआन (एक करोड ३८ लाख अमेरिकी डलर) पनि उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको छ।

म्यानमामा शनिवार एक भारतीय विदेशमन्त्री सुब्रमण्यम जयशंकरले सी-१३० सेन्य परिवहन विमानलाई हाइड्रोजन कीट, कम्बल, खाद्य पार्सल र अन्य आवश्यक सामग्रीहरू लिएर पठाइएको जानकारी दिए। उनले भने, 'सहयोग लिएर गएको उडानमा खोजी तथा उद्धार टोली र मेडिकल टोली पनि रहेको छ।' उनले घटनाक्रमको अनुगमन जारी राख्ने र थप सहयोग पठाउने पनि उल्लेख गरे। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले म्यान्मा भूकम्पपछि त्यहाँको प्रभावित क्षेत्रका वासिन्दालाई सहयोग गर्ने बताएका छन्। 'यो भयानक प्राकृतिक विपत्ति भएको छ,' ट्रम्पले ओभल अफिसमा पत्रकारसँग भने। 'यो वास्तविक एक विनाशकारी विपत्ति हो। हामी मर्तुत गर्ने छौं। हामीले प्रभावित मुलुकसँग कुरा गरिसकेका छौं।' दक्षिण कोरियाको विदेश मन्त्रालयले भूकम्पपछि 'तत्काल उद्धार र राहत कार्यमा सहयोग गर्न २० लाख अमेरिकी डलर मानवीय सहायता पठाउने जनाएको छ।' कोरियाली सरकारले आफ्नो सहयोगले प्रभावित क्षेत्रमा जीवन बचाउन र दुख कम गर्न मद्दत गर्ने आशा गरेको छ,' मन्त्रालयले जारी गरेको विज्ञप्तिमा भनिएको छ। सियोलले पनि स्थितिको मूल्यांकन र प्रभावित मुलुकसँग राय लिई थप सहयोग पठाउन सक्ने बताएको छ। इरानको विदेश मन्त्रालयले

Barju Rural Municipality

Office Of Rural Municipal Executive

Amhivelha, Sunsari
Koshi Province, Nepal

Invitation for Bids for the as per table below.

Contract Identification No: Re-BRM/SUNSARI/SQ/GOODS/5/2081/82
Date of publication: 30-03-2025

- Barju Rural Municipality invites electronic bids from Nepalese eligible bidders for the Re-Bid, Apangata bhayeko byakti haru ko lagi sahayak samagri kharid.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office OfBarju Rural Municipality, Amahibelha, Sunsari. or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.
- A complete set of Bidding Documents may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Web Site www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid should deposit the cost (as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
Name of the Bank: NIC Asia Bank Limited. Inaruwa Branch
Name of Office: Barju Rural Municipality
Office Code no. : 801011410
Office Account no.:2432050027873004
Rajaswa (revenue) Shirshakno. :AANTRIKRAJASWA KHATA-BARJU GAUPALIKA
- Pre-bid meeting shall not be held.
- Bids must be submitted through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.
- The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 2:00 PM, 15th Sep 2024 at the office of Barju Rural Municipality Amahibelha, Sunsari. Bids must be valid for a period of 45 days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in .pdf format which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid. Or cash deposit the bid security amount.
Name Of the bank :NIC Asia Bank Limited. Inaruwa Branch
Name of Office: Barju Rural Municipality
Office Code no. : 801011410
Office Account no.: 243CA50017628005
Account Name : DHARAUTI KHATA-BARJU GAUNPALIKA

S. N.	Name of Project	Contract Id. No.	Total Estimate Amount (All the items are non-vatable)	BidSecurity Amount NRs.	Bid Document Amount (NRs.)
1	Re-Bid, Apangata bhayeko byakti haru ko lagi sahayak samagri kharid	Re-BRM/SUNSARI/SQ/GOODS/5/2081/82	1295426	35000.00	1,000.0

Chief Administrative Officer

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा - सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५७६०, ९८१८८७७७९६ ९८६६४३०१५५। स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा. लि.-सितामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५८२९८४२६३५८१५। लोटस कम्युनिकेशन- गौंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१। ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१। Reachmond Books Shop (रोहित दाहाल) - फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट। Yonjan Enterprise - Dhalku Bishal Nagar, 4438217। दन्तकाली स्टेशनरी - नयाँबसपाक फोन नं. ९८१३९६०४४६। सारीका स्टेशनरी पसल - फोन नं. ९८५११२९६८६। ज्ञानज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४०६०। विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२। निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी - लगनखेल, ५५३१५७, ९८४१६२७४८९। वीडलिंक मिडिया प्रा. लि. - पुरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४२२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४। हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३। मल: स्टेशनरी- गडुघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५। B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501। HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), वी.एण्ड डी. कम्युनिकेशन एण्ड साइबर- कलकी चोक फोन: ०१-४२७५५३०, फ्याक्स:०१-४२७५३२२। दाजुभाइ स्टेशनरी - पिपलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौं सम्पर्क : ०१- ४२२४१८९, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गौंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४।

रंगीचगी फूल | काठमाडौं महानगरपालिका- ४ मा अवस्थित शंखपार्कमा फुलेका विभिन्न रंगीचगी फूल ।

तस्वीर : हरिराम भेटुवाल / रासस

व्यवसाय गर्न पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्न निजी क्षेत्रको माग

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- शुक्रवार तिनकुने क्षेत्रमा भएका हिंसात्मक आन्दोलन, तोडफोड, लुटपाटजस्ता अराजक गतिविधिको विरोध जनाउँदै निजी क्षेत्रका पेशागत संगठनले दोषीलाई कारवाहीको माग गरेका छन्। नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ, नेपाल उद्योग परिसंघलगायत निजी क्षेत्रका छाता संस्थाले छुट्टाछुट्टै विज्ञापित जारी गर्दै सुरक्षित रूपमा व्यापार व्यवसाय गर्न पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्न माग गरेका हुन्।

महासंघले निजी सम्पत्ति, सञ्चारगृह, व्यावसायिक प्रतिष्ठान, विभिन्न कार्यालय तथा व्यापारिक गतिविधिमा भएको आक्रमण, आगजनी तथा लुटपाटको विरोध जनाउँदै क्षतिपूर्तिको मागसमेत गरेको छ। 'संविधानप्रदत्त अधिकारभित्र रहेर आफ्ना माग राख्न पाइए पनि हिंस्रक आन्दोलन एवं प्रदर्शनका साथै लुटपाट, आगजनी, धनजनको क्षति र व्यक्तिगत सम्पत्तिमाथि आक्रमण निन्दनीय छ। कुनै पनि स्वरूपमा हुने यस प्रकारका घटनाप्रति महासंघ घोर निन्दा र भर्त्सना गर्दछ', महासंघको विज्ञापितमा भनिएको छ।

सर्वोच्च न्यायालयको निर्णयलाई अख्तियारमा राखेर अराजक गतिविधि गर्नेलाई कानुनी दायरामा ल्याउन माग गरेको छ। 'शुक्रवार निजी सम्पत्ति तथा सञ्चारगृहमा भएको तोडफोड, आगजनी, तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानमा भएको लुटपाटको घटना अत्यन्त दुःखद हो। विभिन्न माग राखी आन्दोलन, प्रदर्शन गर्दा आमनागरिक, विभिन्न पेशा, व्यवसायमाथि भौतिक आक्रमण,

व्यक्तिगत सम्पत्तिमाथि आगजनी, व्यावसायिक प्रतिष्ठानमा तोडफोड एवं लुटपाटजस्ता कार्य जहिले पनि निन्दनीय छ, जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ, 'निजी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमा तोडफोड तथा आगजनी, लुटपाटजस्ता अराजक गतिविधि गर्नेलाई कानुनी दायरामा ल्याई सुरक्षित रूपमा व्यापार, व्यवसाय, पेशा गर्न पाउने अधिकारलाई सुरक्षित बनाउन परिसंघ माग गर्दछ।'

विभिन्न माग राखी आन्दोलन, प्रदर्शन गर्न पाउने अधिकार सुरक्षित भए पनि यस्ता कार्यले अरु कसैको अधिकार हनन गर्न हुँदैन भन्नेतर्फ समेत सचेत हुन निजी क्षेत्रले अप्रह्न गरेको छ।

महासंघद्वारा हिंस्रक गतिविधिको निन्दा

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ (एफएनसिसआई) र नेपाल उद्योग तथा व्यवसाय महासंघले शुक्रवार स्थानीय तीनकुनेमा भएको हिंस्रक घटनाको निन्दा गर्दै त्यसबाट भएको क्षतिको परिपूर्ति हुनुपर्ने माग गरेका छन्।

दुवै महासंघले वेलाबेले विज्ञापित निकालेर दोषीमाथि कारवाहीको माग पनि गरेका छन्। उनीहरूले विभिन्न माग राखी हुने आन्दोलन तथा प्रदर्शन र त्यसबाट सर्वसाधारण एवं उद्यमी व्यवसायीको पेशा

व्यवसाय गर्न पाउने नैसर्गिक अधिकार हनन हुनका साथै निजी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमाथि हुने आक्रमण, लुटपाट, आगजनीलगायत गतिविधिप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएका हुन्।

यही चैत १५ गते उक्त स्थानमा भएको आन्दोलनका क्रममा मानवीय क्षतिको धनजनको क्षति भएकामा दुःख व्यक्त गर्दै एफएनसिसआईले सर्वसाधारणको निजी जायजया, मिडिया हाउस, व्यावसायिक प्रतिष्ठानहरूको सम्पत्ति, कार्यालय र अन्य व्यापारिक गतिविधिहरूमा आक्रमण, आगजनी, लुटपाटलगायत हिंस्रक घटनाबाट क्षति भएकामा त्यसको भर्त्सना गर्दै क्षतिपूर्तिको माग गरेको छ।

'संविधानप्रदत्त अधिकारभित्र रहेर आफ्ना माग राख्न पाइए पनि हिंस्रक आन्दोलन एवं प्रदर्शनका साथै लुटपाट, आगजनी, धनजनको क्षति र व्यक्तिगत सम्पत्तिमाथि आक्रमण निन्दनीय छ। कुनै पनि स्वरूपमा हुने यस प्रकारका घटनाप्रति नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ घोर निन्दा र भर्त्सना गर्दछ। साथै महासंघ सार्वजनिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्न र यस्ता घटनाहरूको पुनरावृत्ति रोक्न सम्बन्धित सबैमा अप्रह्न गर्दछ,' महासंघले आज जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ।

यसैबीच, नेपाल उद्योग तथा

व्यवसाय महासंघले पनि एक विज्ञापित निकालेर विगतदेखि नै देशका उद्योगी- व्यवसायीमाथि आक्रमण गर्दै वितीय संघसंस्थालाई ध्वस्त बनाई मुलुकको अर्थव्यवस्थालाई अप्ठ्यारो पार्न आक्रमण भएमा, ती आक्रमणको उद्देश्य उद्योगी-व्यवसायी र आम जनतालाई आर्थिक रूपमा कमजोर बनाई राज्यलाई नै असफल बनाउने कुत्सित प्रयत्न भएको भन्दै त्यस्ता गतिविधिको निन्दा गरेको छ।

शुक्रवार दिउँसो भएको तीनकुने तथा कोटेश्वरलगायत स्थानमा भएका अपराधिक गतिविधिको निन्दा गर्दै महासंघले स्वच्छ, पारदर्शी एवं भयरहित वातावरणमा व्यवसाय गर्ने वातावरण निर्माण गर्न सम्बद्ध सबैमा अनुरोध गरेको छ।

'यस्ता गतिविधिहरूको विरुद्ध सचेत हुँदै व्यावसायिक जगत र जनसमुदायको जनधनको सुरक्षाका लागि सम्पूर्ण सरोकारवाला पक्षलाई सचेत हुन महासंघ हार्दिक अपील गर्दछ,' विज्ञापितमा भनिएको छ। साथै महासंघले शुक्रवारको घटनामा संलग्न सम्पूर्णलाई कानुनी दायरामा ल्याई तत्काल कारवाही गर्न, शान्तिसुरक्षाको प्रभावकारी व्यवस्थाका निमित्त सरकारलाई अप्रह्न गरेको छ। महासंघले गणतन्त्रको रक्षा र सुदृढीकरणका लागि सबै उद्योगी व्यवसायीलाई सक्रिय रहन अनुरोध पनि गरेको छ।

घलेगाउँमा ग्रामीण पर्यटन प्रवर्द्धन तथा रजतजयन्ती समारोह हुँदै

प्रभाव संवाददाता

सुन्दरबजार (समजुड)- नेपालको प्रमुख ग्रामीण पर्यटन गन्तव्य घलेगाउँमा 'पर्यटन प्रवर्द्धन तथा रजतजयन्ती समारोह' आयोजना हुने भएको छ। बैसीसहरमा पत्रकार सम्मेलन गरेर कार्यक्रमबारे जानकारी दिइएको हो।

विसं २०५७ मा औपचारिक रूपमा ग्रामीण पर्यटनको सुरुआत गरेको घलेगाउँले २५ वर्ष पूरा गरेको अवसरमा आगामी वैशाख २३, २४ र २५ गते विशेष कार्यक्रम आयोजना गरिँदैछ। सो समारोहले घलेगाउँलाई थप पर्यटकीय केन्द्र बनाउने अपेक्षा गरिएको छ। घलेगाउँ पर्यटन व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा हुने कार्यक्रममा स्थानीय संस्कृति, ग्रामीण भिजेज होमस्टे, साहसिक खेलकुद तथा

विभिन्न सांस्कृतिक फलक प्रस्तुत गरिनेछन्। पर्यटन बोर्ड, स्थानीय तह, निजी क्षेत्र तथा सरोकारवाला निकायको सहकार्यमा कार्यक्रम सम्पन्न गरिनेछ।

घलेगाउँ पर्यटन व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रेमबहादुर घलेका अनुसार पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि गुरुङ समुदायको परम्परागत नृत्य, भ्याउरे नाच, घाँटु नृत्य तथा अन्य सांस्कृतिक प्रस्तुति विशेष आकर्षणका रूपमा रहनेछन्। साथै पर्यटकलाई स्थानीय जीवनशैलीको अनुभव गराउन होमस्टे(घरबास) भ्रमण गराइनेछ। घलेगाउँलाई 'स्मार्ट भिजेज' का रूपमा विकास गर्ने लक्ष्यसहित यो कार्यक्रम आयोजना गरिँदैछ। वातावरणमैत्री प्रविधि, फोहर व्यवस्थापन, नवीकरणीय ऊर्जा

प्रवर्द्धन तथा डिजिटल पूर्वाधार विकासमा ध्यान दिइनेछ।

उनका अनुसार कार्यक्रमअन्तर्गत ग्रामीण पर्यटनको भविष्य, आवश्यक नीतिगत सुधार, सार्वजनिक-निजी साझेदारीका अवसरबारे छलफल गरिनेछ। समारोहमा फुटसल, म्याराथन दौड, साइक्लिङ, साहसिक खेल आयोजना गरिनेछन्। विजेतालाई नगद पुरस्कार, ट्रफी तथा प्रमाणपत्र प्रदान गरिनेछ।

फुटबल प्रतियोगितामा एमएससी क्लब बालिया (भारत), त्रिवेणी युवा क्लब बैसीसहर, नाल्मा ११, विवाइसी भोटेओडार, भूईखेल फुटबल क्लब, अभिषेक चर्च, फ्रण्ड्सिप युथ क्लब, गुानी फुटबल क्लब, सीवाईसी नेपाल तुरतुरे, रड्स रामपुर, एफ्का मनाङ र बैसीसहर युथ सोसाइटी सहभागी हुनेछन्।

विद्युत् लाइन काटिएपछि ज्यास प्लान्ट अलपत्र

भजनी- कैलालीको टीकापुर नगरपालिकामा पाइप लाइनमार्फत घरघरमा पुगेको बायो ग्यास प्लान्टको विद्युत् लाइन काटिएपछि ग्यास प्लान्ट अलपत्र भएको छ।

नगरपालिका-५ स्थित सामुदायिक पशु चौपाया व्यवस्थापन गरिएको क्षेत्रमा निर्माण भएको बायो ग्यास प्लान्टको विद्युत् महसुल नतिर्दा विद्युत् लाइन काटिएको थियो। विद्युत् लाइन काटिएपछि ग्यास वितरणको काम पनि ठप्प भएको छ। आसपासका ५५ घरमा पुन्याइएको ग्यास बन्द भएपछि करोडौंको संरचना अलपत्र परेको छ। गोबरबाट ग्यास उत्पादन गरेर दैनिक चार घण्टा स्थानीयलाई ग्यास उपलब्ध गराउँदै आइएको थियो।

गौशालामा पर्याप्त गोबर भए पनि ग्यास प्लान्ट बन्द भएको गौशाला सञ्चालन गर्दै आएको सामुदायिक पशुचौपाया व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन समितिका अध्यक्ष लोकबहादुर बुढाक्षेत्री बताउँछन्। उनका अनुसार नगरपालिकाले विद्युत्को महसुल नतिरेका कारण ग्यास प्लान्ट बन्द भएको छ। दैनिक चार घण्टा ग्यास प्लान्ट सञ्चालन हुन्थ्यो। अहिले विजुलीको लाइन

काटेपछि बन्द भएको छ, उनले भने, 'हामीले विजुलीको लाइन काटेको भनेर नगरपालिकालाई दुईपटक खबर गरिसकेका छौं। त्यसको सुनुवाइ भएको छैन।'

उनका अनुसार नगरपालिकालाई ग्यास प्लान्ट समितिको मातहतमा सञ्चालनका लागि अप्रह्न गरेको भए पनि त्यसको सुनुवाइ भएको छैन। 'विद्युत्को लाइन काटेपछि पनि नगरपालिकालाई दुईपटकसम्म खबर गरेका छौं। पत्र पठाएका छौं। सुनुवाइ हुन सकेको छैन', उनी भन्छन्, 'प्लान्ट सञ्चालन गर्न सक्थौ भने त्यो राम्रो आम्दानीको स्रोत बन्न सक्छ। त्यो हुन सकेको छैन। करोडभन्दा बढी लगानी धोस्त हुने स्थितिमा पुगेको छ।'

विद्युत् प्राधिकरण टीकापुर वितरण केन्द्रका अनुसार विद्युत् लाइन गत पुस २२ गते काटिएको थियो। तिनुपने र १४ हजार ६४६ नतिरेपछि लाइन काटिएको वितरण केन्द्रका अधिकृत रामप्रसाद अधिकारीले जानकारी दिए। उनका अनुसार अहिले उक्त रकम जरिवाना थपिँदै र २५ हजार १७२ पुगेको छ। 'लामो समयदेखि विद्युत् महसुल नतिरेका

कारण लाइन काटिएको हो', उनले भने, 'बक्यौता तिरेपछि लाइन पुनः हामी जोडिदिन्छौं।'

घरमा दैनिक पाइप लाइनबाट ग्यास आउन थालेपछि, उत्साहित बनेका स्थानीय अहिले निराश भएका छन्। निरन्तरता हुने कुरामा सुरुदेखि शङ्कामा रहेका स्थानीय पुरानै स्थितिमा फर्किनुपरेको बताउँछन्। बायो ग्यासबाट खाना पकाउने बानी परेकाहरू पुनः एलपी ग्यासको सहारामा फर्किनुपरेको छ। जडान भएका उपकरणमा खिया लाग्न थालिसकेको छ। संरचना जीर्ण बन्दै गएका छन्। जडान भएदेखि ग्यास प्लान्टको मर्मतसम्भार हुन सकेको छैन।

करिब रु एक करोड ६० लाख लगानीमा निर्माण सम्पन्न भएको उक्त ग्यास प्लान्टबाट पशु मलमूत्र, जैविक फोहर र कृषि अवशेषमार्फत बायोग्यास उत्पादन गर्ने लक्ष्य लिइएको थियो। ग्यास प्लान्ट सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रविधि, दक्ष जनशक्तिलगायत कुराको पनि अभाव देखिएको छ। नगरपालिकाले उपभोक्तालाई प्रतियुक्ति र ४५ महसुल तिर्ने गरी कार्यविधि पनि बनाएको

छ। स्थानीयले उक्त दररेट महँगो भन्दै असन्तुष्टि समेत व्यक्त गर्दै आएका छन्। स्थानीय उपभोक्ता रमेश सिंहले सरकारको बेवास्ताका कारण सञ्चालनमा आइसकेको ग्यास प्लान्ट बन्द भएको बताए। 'हामी उत्साहित थियौं, घरघरमा पाइपबाट ग्यास बाल्न पाइन्छ भनेर', उनी भन्छन्, 'केही महिना सञ्चालन भएको ग्यास प्लान्ट एकाएक बन्द भयो। फोहर त्यहीँ एलपी ग्यासको सहायता लिनुपर्ने स्थिति आयो।' दिनमा चार घण्टा उपलब्ध गराउँदै आएको ग्यास २४ सै घण्टा हुने आशामा बसेका उपभोक्ता एकाएक ग्यास बन्द भएपछि निराश बनेको उनको भनाइ छ।

नगरपालिकाको वन वातावरण तथा फोहर व्यवस्थापन उपशाखाका प्रमुख लोकबहादुर बुढाले उपभोक्ताले तोकेको मूल्य बढी भयो भन्दै विरोध गरेपछि प्लान्ट बन्द भएको बताए। 'कार्यपालिकाले प्रति युनिट रु ४५ तोकेको थियो। त्यो रकम बढी भयो भनेर उपभोक्ताले विरोध गर्दा बन्द गर्नुपरेको हो', उनले भने, 'चाँडै प्लान्ट सञ्चालनका हुने गरी समन्वय भइरहेको छ।' रासस

राष्ट्रिय विज्ञापन संघमा नयाँ नेतृत्व

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- राष्ट्रिय विज्ञापन संघ नेपालमा नयाँ नेतृत्व चयन भएको छ। संघको पहिलो महाधिवेशनले प्रदिपप्रसाद कोइरालाको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको हो। मिडिया सोलुसन प्रालिका कोइरालाको नेतृत्वमा १४ सदस्यीय नयाँ कार्यसमिति सर्वसम्मतरूपमा चयन भएको संघको निवर्तमान अध्यक्ष धर्मेन्द्रकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिए।

संघको प्रथम उपाध्यक्षमा सिटी एक्सप्रेस मिडिया प्रालिका अमृतकुमार पन्थी, द्वितीय उपाध्यक्षमा एड चौतारीका आशिष खड्का, महासचिवमा मिडिया जर्नलमा विमल खड्का, सचिवमा

नेपाल मिडिया हाउस प्रालिका नवराज निरौला, कोषाध्यक्षमा स्मारिका ट्रेडस प्रालिका अरुण अर्याल र सहकोषाध्यक्षमा सिगास मिडिया हब प्रालिका चन्द्रकान्ता अवस्थी सर्वसम्मतरूपमा निर्वाचित भएको प्रमुख निर्वाचन अधिकृत अधिवक्ता प्रदिप सत्यालले जानकारी दिए।

सदस्यहरूमा स्वर्गद्वारी मिडिया प्रालिका बसन्त योगी, डच मिडिया प्रालिका रवि अर्याल, एमविसस मिडिया प्रालिका राधाकुमारी ढकाल रोजी, पिन्ट प्रो इन्टरप्राइजेजका अनुप अधिकारी, के एण्ड आर जिटल मार्केटिङका कुलराज भट्टराई, पोलीसी मिडिया प्रालिका सविन पोखरेल, नेशनल डिजा सर्भिस प्रालिका अदिप पाठक निर्वाचित भएका छन्।

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhaboronline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक